

U S T A W A

z dnia ...

o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych lub działalności regulowanych, nabytych w:
 - a) innych niż Rzeczpospolita Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej,
 - b) państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
 - c) Konfederacji Szwajcarskiej
– zwanych dalej „państwami członkowskimi”;
- 2) tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodów regulowanych i działalności regulowanych, zwanego dalej „świadczeniem usług transgranicznych”;
- 3) ubiegania się o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) obywateli polskich,

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera, ustawę z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, ustawę z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawę z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich, ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, ustawę z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawę z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej i ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

- 2) obywateli państw członkowskich,
 - 3) członków rodzin obywateli państw członkowskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525),
 - 4) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004),
 - 5) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą,
 - 6) cudzoziemców, którzy przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywają na tym terytorium w celu połączenia się z rodziną i są członkami rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy lub udzieleniem mu ochrony uzupełniającej,
 - 7) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - 8) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.) oraz obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym,
 - 9) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
- którzy posiadają kwalifikacje, o których mowa w art. 1 pkt 1.

2. W zakresie, o którym mowa w art. 1 pkt 3, przepisy ustawy stosuje się również do obywateli polskich, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodów regulowanych i działalności regulowanych nabyte w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Do uznawania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych i działalności regulowanych nabytych w państwach członkowskich stosuje się przepisy ustawy, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dyrektywie – oznacza to dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.);
- 2) przepisach regulacyjnych – oznacza to przepisy prawa polskiego regulujące wymagania kwalifikacyjne i warunki wykonywania zawodów regulowanych i działalności regulowanych;
- 3) zawodzie regulowanym – oznacza to zespół czynności zawodowych, których wykonywanie jest uzależnione od spełnienia wymagań kwalifikacyjnych i warunków określonych w przepisach regulacyjnych;
- 4) działalności regulowanej – oznacza to działalność wymienioną w załączniku nr IV do dyrektywy, jeżeli jej wykonywanie w Rzeczypospolitej Polskiej jest uzależnione od spełnienia wymagań kwalifikacyjnych i warunków określonych w przepisach regulacyjnych;
- 5) wykonywaniu zawodu – oznacza to wykonywanie zawodu na własny rachunek, na podstawie umowy o pracę albo w innej formie dozwolonej przez przepisy obowiązujące w państwie członkowskim, w którym zawód był, jest lub ma być wykonywany;
- 6) podejmowaniu lub wykonywaniu działalności – oznacza to podejmowanie lub wykonywanie działalności na własny rachunek albo zatrudnienie przy jej wykonywaniu;
- 7) państwie wnioskodawcy – oznacza to państwo, w którym osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, zamierzająca wykonywać zawód regulowany albo działalność regulowaną w Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskała kwalifikacje do wykonywania zawodu albo wykonywała działalność;
- 8) uprawnionej instytucji – oznacza to instytucję w państwie członkowskim prowadzącą kształcenie lub szkolenie, których ukończenie jest potwierdzane dyplomem lub świadectwem, zgodnie z przepisami o systemie edukacji w tym państwie, a także stowarzyszenie albo organizację zawodową, których wykaz stanowi załącznik nr I do dyrektywy;
- 9) kształceniu regulowanym – oznacza to kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu w państwie wnioskodawcy, uzupełnione – o ile jest to wymagane – szkoleniem

zawodowym, okresem próbnym lub praktyką zawodową, których poziom i program są określone przepisami państwa wnioskodawcy lub podlegają zatwierdzeniu lub ocenie przez instytucję powołaną w tym celu w państwie wnioskodawcy;

- 10) kwalifikacjach do podejmowania lub wykonywania działalności – oznacza to formalne kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe;
- 11) formalnych kwalifikacjach – oznacza to kwalifikacje potwierdzone dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem, poświadczającymi posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji do wykonywania zawodu albo działalności;
- 12) doświadczeniu zawodowym – oznacza to zgodne z prawem wykonywanie zawodu albo działalności przez dany okres w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłuższy okres w niepełnym wymiarze czasu pracy;
- 13) kierownikowi przedsiębiorstwa – oznacza to:
 - a) członka organu zarządzającego przedsiębiorstwa, pełnomocnika przedsiębiorstwa do spraw zarządzania, prokurenta, kierującego przedsiębiorstwem lub jego zastępcę, kierującego wyodrębnioną częścią przedsiębiorstwa, posiadającego upoważnienie do zaciągania zobowiązań w imieniu przedsiębiorstwa lub kierującego komórką organizacyjną przedsiębiorstwa, od którego wymaga się posiadania specjalistycznej wiedzy lub doświadczenia zawodowego i który jest upoważniony do zaciągania zobowiązań w imieniu przedsiębiorstwa,
 - b) osobę kierującą co najmniej jedną komórką organizacyjną przedsiębiorstwa, od której wymaga się specjalistycznej wiedzy handlowej lub technicznej lub doświadczenia zawodowego;
- 14) stażu adaptacyjnym – oznacza to wykonywanie zawodu regulowanego w ramach stosunku pracy albo na podstawie umowy cywilnoprawnej, pod nadzorem wykwalifikowanego przedstawiciela tego zawodu, z możliwością odbycia dodatkowego szkolenia;
- 15) teście umiejętności – oznacza to czynności mające na celu sprawdzenie zakresu i poziomu wiedzy oraz umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do wykonywania zawodu regulowanego, z uwzględnieniem wymagań dla tego zawodu;
- 16) organizacji zawodowej – oznacza to organizację zawodową, stowarzyszenie zawodowe, samorząd zawodowy lub gospodarczy;

- 17) wspólnej ramie kształcenia – oznacza to wspólny minimalny zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu albo działalności uregulowany przepisami prawa Unii Europejskiej;
- 18) wspólnym teście – oznacza to ustandaryzowany test umiejętności dla posiadaczy określonych kwalifikacji zawodowych uregulowany przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 5. Organem właściwym w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych oraz w sprawach uznawania kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych jest organ, o którym mowa w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743, z późn. zm.³⁾), albo w przepisach wydanych na jej podstawie, zwany dalej „właściwym organem”.

Art. 6. Organem uprawnionym do wydawania decyzji w sprawie prawa wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej zawodów regulowanych albo działalności regulowanych w stosunku do osób, którym zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, jest organ wskazany w przepisach regulacyjnych, wydający takie decyzje w stosunku do osób, które uzyskały kwalifikacje do wykonywania tych zawodów i działalności w Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „uprawnionym organem”.

Art. 7. 1. Ilekroć przepisy regulacyjne uzależniają nabycie prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej od odbycia praktyki zawodowej niezbędnej do uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego, odbywanej pod nadzorem, równoległe z kształceniem albo po uzyskaniu dokumentu potwierdzającego jego ukończenie, zwanej dalej „praktyką zawodową”, uprawniony organ:

- 1) uznaje praktykę zawodową odbytą w państwie członkowskim;
- 2) bierze pod uwagę praktykę zawodową odbytą w państwie niebędącym państwem członkowskim.

2. Uprawniony organ określa i podaje do wiadomości, przez zamieszczenie na swojej stronie internetowej, zasady uznawania praktyk zawodowych odbytych za granicą, uwzględniając maksymalny uznawany okres praktyki.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 oraz z 2014 r. poz. 496, 829, 915, 932 i 1533.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają innych warunków dostępu do zawodu regulowanego albo działalności regulowanej określonych w przepisach regulacyjnych.

Art. 8. Właściwy organ, na wniosek osoby, która uzyskała w Rzeczypospolitej Polskiej prawo wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, wydaje zaświadczenie potwierdzające posiadanie przez tę osobę kwalifikacji zawodowych, w celu uznania tych kwalifikacji w państwie członkowskim.

Art. 9. 1. Upoważniony organ, na wniosek osoby wykonującej działalność w Rzeczypospolitej Polskiej, zamierzającej wykonywać tę działalność na terytorium państwa członkowskiego, wydaje zaświadczenie stwierdzające charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej przez tę osobę w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zawierające informacje o doświadczeniu zawodowym nabytym podczas wykonywania tej działalności na własny rachunek oraz podczas zatrudnienia przy jej wykonywaniu, w tym w charakterze kierownika przedsiębiorstwa.

2. Organem upoważnionym do wydania zaświadczenia jest marszałek województwa albo inny wskazany przez niego organ, właściwy dla miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – właściwy ze względu na ostatnie miejsce wykonywania działalności albo zatrudnienia przy wykonywaniu działalności, w tym w charakterze kierownika przedsiębiorstwa.

3. Wydanie zaświadczenia podlega opłacie w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), obowiązującego w roku wydania zaświadczenia. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy organu upoważnionego.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1,
- 2) wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku o wydanie zaświadczenia – uwzględniając konieczność zachowania przejrzystości i kompletności informacji zawartych w zaświadczeniu.

Art. 10. Właściwy organ gromadzi i przekazuje innym organom zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych dokumenty i informacje dotyczące:

- 1) osób ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o uznanie kwalifikacji zawodowych;

- 2) usługodawców świadczących usługi transgraniczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej

Art. 11. 1. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „postępowaniem w sprawie uznania kwalifikacji”, wszczyna się na wniosek zawierający w szczególności informacje dotyczące:

- 1) imienia, nazwiska, daty i miejsca urodzenia wnioskodawcy;
- 2) obywatelstwa oraz państwa wnioskodawcy;
- 3) określenia zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z formą i okresem jej wykonywania w państwie członkowskim;
- 4) posiadanych kwalifikacji i uprawnień;
- 5) odbytego kształcenia regulowanego;
- 6) dokumentów dołączanych do wniosku.

2. Wnioski w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji składa się w języku polskim. Dokumenty w toku tego postępowania składa się w języku polskim albo w innym języku wraz z tłumaczeniem na język polski. W przypadku dokumentów szczególnie istotnych dla przeprowadzenia postępowania właściwy organ może wymagać tłumaczenia dokonanego przez tłumacza przysięgłego prowadzącego działalność w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim. Tłumaczenie na język polski nie jest wymagane w przypadku dokumentów potwierdzających informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Okresy wykonywania działalności w państwie członkowskim dokumentuje się przez przedłożenie świadectwa albo zaświadczenia, wydanych przez upoważniony organ administracji albo organizacji zawodowej, stwierdzających charakter, okres i rodzaj wykonywanej działalności.

4. Wnioski w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji składa się na formularzach udostępnianych na stronie internetowej właściwego organu lub ośrodka wsparcia. Formularze można składać także drogą elektroniczną, za pośrednictwem pojedynczego punktu

kontaktowego, o którym mowa w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.⁴⁾).

5. Właściwy organ zawiadamia wnioskodawcę o otrzymaniu wniosku w postępowaniu o uznanie kwalifikacji w terminie jednego miesiąca od dnia jego otrzymania. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku właściwy organ wzywa wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie wskazanym w wezwaniu, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory formularzy wniosków w postępowaniu o uznanie kwalifikacji,
- 2) wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosków

– biorąc pod uwagę zróżnicowanie zakresu wniosku w przypadku wnioskodawców ubiegających się o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego i wnioskodawców ubiegających się o uznanie kwalifikacji do wykonywania działalności regulowanej.

Art. 12. 1. Przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, zwanej dalej „decyzją w sprawie uznania kwalifikacji”, podlega opłacie w wysokości 35% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku wszczęcia postępowania. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy właściwego organu.

2. Właściwy organ może obniżyć wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę poniesione koszty postępowania.

Art. 13. 1. Jeżeli przepisy regulacyjne wymagają do uzyskania prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej decyzji albo opinii organów organizacji zawodowych, organy te uczestniczą w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji na prawach strony.

2. Decyzje w sprawie uznania kwalifikacji wiążą organizacje zawodowe właściwe w sprawach wykonywania zawodu regulowanego lub działalności regulowanej.

Art. 14. 1. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają wykonywanie działalności od posiadania wiedzy ogólnej lub zawodowej i umiejętności, właściwych dla danej działalności,

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, 983, 1036, 1238, 1304 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 822, 1133, 1138, 1146 i 1885.

właściwy organ uznaje kwalifikacje zawodowe wnioskodawcy za spełniające wymagania określone w tych przepisach, jeżeli wnioskodawca przedłoży dokumenty świadczące o tym, że:

- 1) w przypadku zamiaru podjęcia działalności wymienionej w wykazie nr I załącznika nr IV do dyrektywy – w nieprzerwanym okresie:
 - a) sześciu lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa albo
 - b) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
 - c) czterech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej dwa lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
 - d) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek, a ponadto przez co najmniej pięć lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, albo
 - e) pięciu lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, w tym przez co najmniej trzy lata sprawował obowiązki o charakterze technicznym i odpowiadał za co najmniej jeden dział przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznanym przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki;

- 2) w przypadku zamiaru podjęcia działalności wymienionej w wykazie nr II załącznika nr IV do dyrektywy – w nieprzerwanym okresie:
- a) pięciu lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa albo
 - b) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
 - c) czterech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył trwające co najmniej dwa lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
 - d) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a ponadto przez co najmniej pięć lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, albo
 - e) pięciu lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, a uprzednio ukończył trwające co najmniej trzy lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
 - f) sześciu lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, a uprzednio ukończył trwające co najmniej dwa lata szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki;

- 3) w przypadku zamiaru podjęcia działalności wymienionej w wykazie nr III załącznika nr IV do dyrektywy – w nieprzerwanym okresie:
- a) trzech lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa albo
 - b) dwóch lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio ukończył szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki, albo
 - c) dwóch lat wykonywał działalność na własny rachunek lub był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, a uprzednio przez co najmniej trzy lata był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, albo
 - d) trzech lat był zatrudniony przy wykonywaniu tej działalności, a uprzednio ukończył szkolenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, potwierdzone świadectwem uznawanym na terytorium państwa wnioskodawcy lub uznany przez organizację zawodową właściwą dla danej działalności w tym państwie za spełniające wszystkie wymagane warunki.

2. Okres od zaprzestania wykonywania działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i d, pkt 2 lit. a i d oraz pkt 3 lit. a i c, do wystąpienia z wnioskiem w postępowaniu o uznanie kwalifikacji nie może przekraczać dziesięciu lat.

3. Przepis ust. 1 pkt 1 lit. e nie ma zastosowania do wykonywania działalności objętych nomenklaturą ISIC ex 855.

4. Właściwy organ przeprowadza postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zgodnie z zasadami określonymi w art. 17, art. 19 i art. 21, jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymogów określonych w ust. 1-3, ale posiada formalne kwalifikacje do wykonywania działalności.

Art. 15. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, przyporządkowanie działalności z wykazów w załączniku nr IV do dyrektywy do Polskiej Klasyfikacji Działalności, mając na uwadze ujednoczenie oznaczeń działalności w toku postępowania przed właściwymi organami.

Art. 16. 1. Wyróżnia się pięć poziomów kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego.

2. Posiadanie kwalifikacji na poziomie piątym potwierdzają:

- 1) dyplom, świadectwo lub inny dokument, wydane przez uprawnioną instytucję, poświadczające ukończenie studiów wyższych o co najmniej czteroletnim okresie kształcenia albo odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także – o ile jest to wymagane – ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, gdy ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo
- 2) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję poświadczające ukończenie studiów wyższych o co najmniej czteroletnim okresie kształcenia albo odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także – o ile jest to wymagane – ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu niebędącego w państwie wnioskodawcy zawodem regulowanym oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez jeden rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

3. Posiadanie kwalifikacji na poziomie czwartym potwierdzają:

- 1) dyplom, świadectwo lub inny dokument, wydane przez uprawnioną instytucję, poświadczające ukończenie studiów wyższych o okresie kształcenia od trzech do czterech lat albo odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także – o ile jest to wymagane – ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, gdy ponad połowę kształcenia albo szkolenia

odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczane przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo

- 2) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję poświadczające ukończenie studiów wyższych o okresie kształcenia od trzech do czterech lat albo odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, albo innego kształcenia uznanego w państwie wnioskodawcy za równorzędne, a także – o ile jest to wymagane – ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu niebędącego w państwie wnioskodawcy zawodem regulowanym oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez jeden rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

4. Posiadanie kwalifikacji na poziomie trzecim potwierdzają:

- 1) dokumenty poświadczające posiadanie wykształcenia albo odbycie szkolenia, wydane przez uprawnioną instytucję po ukończeniu:
 - a) nauki o okresie kształcenia co najmniej rocznym lecz krótszym niż trzy lata albo odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, podejmowanej na podstawie świadectwa uprawniającego do kształcenia w systemie szkolnictwa wyższego, albo innej nauki uznanej w państwie wnioskodawcy za równorzędną, a także – o ile jest to wymagane – szkolenia zawodowego lub
 - b) kursów o specjalnym programie na tym poziomie
– stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji wymaganych do podjęcia i wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, jeżeli ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczane przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo
- 2) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję poświadczające ukończenie nauki o okresie kształcenia co najmniej rocznym lecz krótszym niż trzy lata albo odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, podejmowanej na podstawie

świadczenia uprawniającego do kształcenia w systemie szkolnictwa wyższego, albo innej nauki uznanej w państwie wnioskodawcy za równorzędną, a także – o ile jest to wymagane – ukończenie szkolenia zawodowego, stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu, który w państwie wnioskodawcy nie jest zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez jeden rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

5. Posiadanie kwalifikacji na poziomie drugim potwierdzają:

- 1) dokumenty poświadczające posiadanie wykształcenia albo odbycie szkolenia wydane przez uprawnioną instytucję po zakończeniu nauki w:
 - a) szkole średniej ogólnej – poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia innego niż wymienione w ust. 4 pkt 1 lit. a, uzupełnionego okresem próbnym albo praktyką zawodową,
 - b) szkole średniej technicznej lub zawodowej – poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia innego niż wymienione w ust. 4 pkt 1 lit. a, uzupełnionego – o ile jest to wymagane – okresem próbnym albo praktyką zawodową,
 - c) innej szkole, której ukończenie jest uznane w państwie wnioskodawcy za równorzędne z ukończeniem szkół, o których mowa w lit. a i b
– stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, jeżeli ponad połowę kształcenia albo szkolenia odbyto w państwie członkowskim albo gdy osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, uzyskała trzyletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie, które uznało dokumenty wydane w państwie niebędącym państwem członkowskim, albo
- 2) dokumenty wydane po zakończeniu nauki w:
 - a) szkole średniej ogólnej – poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia uzupełnionego okresem próbnym albo praktyką zawodową,

- b) szkole średniej technicznej lub zawodowej – poświadczające ukończenie kształcenia albo szkolenia uzupełnionego – o ile jest to wymagane – okresem próbnym albo praktyką zawodową,
 - c) innej szkole, której ukończenie jest uznane w państwie wnioskodawcy za równorzędne z ukończeniem szkół, o których mowa w lit. a i b
- stanowiące jednocześnie poświadczenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu, który w państwie wnioskodawcy nie jest zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez jeden rok w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, chyba że osoba, o której mowa w art. 2 ust. 1, posiada dokument poświadczający ukończenie kształcenia regulowanego na tym poziomie.

6. Posiadanie kwalifikacji na poziomie pierwszym potwierdza dokument wydany przez uprawnioną lub upoważnioną w tym celu instytucję poświadczającą:

- 1) ukończenie istotnego dla wykonywania zawodu regulowanego kształcenia albo szkolenia innego niż wymienione w ust. 2-5 albo
- 2) zdanie egzaminu specjalistycznego niepoprzedzonego kształceniem, albo
- 3) wykonywanie zawodu w państwie członkowskim przez trzy lata w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, albo
- 4) ukończenie w państwie członkowskim ogólnego kształcenia podstawowego albo średniego, stanowiący poświadczenie posiadania przez osobę, o której mowa w art. 2 ust. 1, wiedzy ogólnej.

Art. 17. 1. Właściwy organ uznaje formalne kwalifikacje do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej nabyte w państwie wnioskodawcy.

2. Jeżeli do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej jest wymagane posiadanie formalnych kwalifikacji lub dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji na poziomie odpowiadającym poziomowi pierwszemu, wymóg uznaje się za spełniony, o ile wnioskodawca posiada kwalifikacje na którymkolwiek z poziomów, o których mowa w art. 16 ust. 2-6.

3. Właściwy organ może odmówić uznania kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy, który posiada kwalifikacje na poziomie pierwszym, jeżeli do wykonywania danego zawodu

regulowanego w Rzeczypospolitej Polskiej jest wymagane posiadanie dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich.

Art. 18. W przypadku zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, do wykonywania których nie są wymagane formalne kwalifikacje, lecz posiadanie poziomu wykształcenia określonego w przepisach regulacyjnych, właściwy organ uznaje kwalifikacje wnioskodawcy po stwierdzeniu, zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi uznawania wykształcenia uzyskanego za granicą, czy wnioskodawca spełnia ten wymóg.

Art. 19. 1. Właściwy organ może uzależnić wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji od odbycia przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego lub przystąpienia przez niego do testu umiejętności w przypadku, gdy zakres:

- 1) kształcenia lub szkolenia przygotowującego do wykonywania zawodu w Rzeczypospolitej Polskiej i w państwie wnioskodawcy różnią się w sposób zasadniczy,
- 2) zawodu w państwie wnioskodawcy różni się znacząco od zakresu tego zawodu w Rzeczypospolitej Polskiej, a kształcenie lub szkolenie wymagane w państwie wnioskodawcy różni się znacząco od kształcenia lub szkolenia wymaganego przepisami regulacyjnymi

– chyba że wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte przez wnioskodawcę podczas zdobywania doświadczenia zawodowego lub przez potwierdzone efekty uczenia się w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym lub potwierdzone efekty kształcenia w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, mogą wyrównać w całości albo w części te różnice.

2. Właściwy organ zapewnia wnioskodawcy możliwość przystąpienia do testu umiejętności nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia nałożenia na niego tego obowiązku.

3. Staż adaptacyjny nie może trwać dłużej niż trzy lata.

4. Wnioskodawca ponosi koszty odbywania stażu adaptacyjnego lub przystąpienia do testu umiejętności.

Art. 20. 1. Właściwy organ może zobowiązać wnioskodawcę do odbycia stażu adaptacyjnego albo do przystąpienia do testu umiejętności, zgodnie z wyborem wnioskodawcy.

2. Uprawnienie do dokonania wyboru między odbyciem stażu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu umiejętności może zostać wyłączone:

- 1) w przypadku zawodów regulowanych:
 - a) których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa polskiego, a ich zasadniczą i trwałą cechą jest udzielanie porad i pomocy związanej z jego stosowaniem albo
 - b) w stosunku do których Komisja Europejska pozytywnie rozpatrzyła wniosek Rzeczypospolitej Polskiej o wyłączenie tego uprawnienia wnioskodawcy, albo
 - c) do wykonywania których są wymagane kwalifikacje na poziomie trzecim, a wnioskodawca posiada kwalifikacje na poziomie pierwszym, albo
 - d) do wykonywania których są wymagane kwalifikacje na poziomie czwartym albo piątym, a wnioskodawca posiada kwalifikacje na poziomie drugim;
- 2) jeżeli wnioskodawca zamierza wykonywać działalność na własny rachunek albo w charakterze kierownika przedsiębiorstwa, w przypadku gdy do wykonywania tej działalności jest wymagane posiadanie specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa polskiego.

3. Właściwy organ może zobowiązać wnioskodawcę zarówno do odbycia stażu adaptacyjnego jak i do przystąpienia do testu umiejętności w przypadku zawodów regulowanych, do wykonywania których są wymagane kwalifikacje na poziomie czwartym, a wnioskodawca posiada kwalifikacje na poziomie pierwszym.

4. Wyłączenie uprawnienia do dokonania wyboru między odbyciem stażu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu umiejętności wymaga uzasadnienia faktycznego i prawnego, a w szczególności:

- 1) wskazania wymaganego poziomu kwalifikacji zawodowych oraz poziomu kwalifikacji zawodowych posiadanych przez wnioskodawcę;
- 2) określenia różnic, o których mowa w art. 19 ust. 1, z uwzględnieniem możliwości ich wyrównania.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, zawody, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, a także określi dla każdego z nich obowiązek odbycia stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności, mając na uwadze konieczność zapewnienia znajomości prawa polskiego na poziomie gwarantującym właściwą ochronę interesów korzystających z porad i pomocy prawnej świadczonych przez osoby, które ubiegają się o uznanie kwalifikacji w tych zawodach.

6. Prezes Rady Ministrów ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” zawody, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje działalności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, w przypadku których wyboru między odbyciem stażu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu umiejętności dokonuje właściwy organ, mając na uwadze konieczność zapewnienia specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa polskiego na poziomie gwarantującym właściwe wykonywanie tych działalności regulowanych.

Art. 21. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej właściwi w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych lub działalnościach regulowanych należących do danego działu, określą, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad jego odbywaniem oraz oceny nabytych w jego trakcie umiejętności, sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego odbycie,
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny posiadanych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb pobierania i zwrotu opłaty za jego przeprowadzenie

– uwzględniając odrębności w wykonywaniu zawodów regulowanych lub działalności regulowanych w państwach członkowskich oraz specyfikę i szczególne wymagania dotyczące wykonywania zawodów regulowanych lub działalności regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 22. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie uznania kwalifikacji nie może być wydana decyzja w sprawie uznania kwalifikacji wnioskodawcy z powodu różnic w zakresie zawodu i niemożliwości wyrównania brakującej wiedzy, umiejętności i kompetencji, wymaganych do wykonywania zawodu regulowanego nawet przez przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, właściwy organ przyznaje częściowy dostęp do zawodu regulowanego.

2. Częściowy dostęp do zawodu regulowanego polega na dostępie do wykonywania wskazanych w decyzji, możliwych do wyodrębnienia czynności zawodowych w ramach danego zawodu. Częściowy dostęp do zawodu regulowanego przyznaje się, jeżeli

wnioskodawca jest uprawniony do wykonywania określonych czynności zawodowych w państwie wnioskodawcy.

3. Wnioskodawca, któremu został przyznany częściowy dostęp do zawodu regulowanego, posługuje się tytułem ustalonym dla danego zawodu w państwie wnioskodawcy w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności objętych częściowym dostępem.

4. Właściwy organ może, z zachowaniem proporcjonalności, odmówić przyznania częściowego dostępu do zawodu regulowanego, jeżeli odmowa jest uzasadniona względami nadrzędnego interesu publicznego określonymi w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

5. Nie przyznaje się częściowego dostępu:

- 1) do zawodów: lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, farmaceuty, lekarza weterynarii i architekta;
- 2) w przypadku kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 14 ust. 1;
- 3) do zawodów regulowanych i działalności regulowanych, o których mowa w art. 31.

Art. 23. 1. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają podjęcie lub wykonywanie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej od:

- 1) spełnienia wymogów dotyczących niekaralności,
- 2) spełnienia wymogów dotyczących postawy etycznej,
- 3) braku ogłoszenia upadłości,
- 4) braku zakazu wykonywania zawodu,
- 5) braku zawieszenia prawa wykonywania zawodu

– właściwy organ ustala spełnienie przesłanek przewidzianych w tych przepisach na podstawie dokumentów wydanych przez państwo wnioskodawcy albo inne państwo członkowskie, w którym wnioskodawca wykonywał zawód albo działalność.

2. Jeżeli w państwie wnioskodawcy nie są wydawane dokumenty, o których mowa w ust. 1, dowodem w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji jest oświadczenie wnioskodawcy złożone w formie i trybie określonych w przepisach tego państwa.

3. Jeżeli przepisy regulacyjne wymagają do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej odpowiedniego stanu zdrowia, dowodem w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji są dokumenty wydane przez upoważnioną instytucję państwa wnioskodawcy albo innego państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca wykonywał ostatnio dany zawód albo działalność.

4. Jeżeli przepisy regulacyjne uzależniają wykonywanie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej od sytuacji finansowej wnioskodawcy, właściwy organ ustala spełnienie tej przesłanki na podstawie zaświadczenia wydanego przez bank prowadzący działalność w państwie członkowskim.

5. Jeżeli przepisy regulacyjne wymagają od osób wykonujących zawód regulowany albo działalność regulowaną obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, właściwy organ uznaje ten obowiązek za spełniony także w przypadku, gdy wnioskodawca zawarł umowę ubezpieczenia z ubezpieczycielem prowadzącym działalność w państwie członkowskim i przedstawi dowód zawarcia takiej umowy spełniającej warunki określone w tych przepisach.

6. Wnioskodawca przedkłada dokumenty, o których mowa w ust. 1-5, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia ich wydania.

Art. 24. W przypadku gdy do podjęcia zawodu regulowanego albo działalności regulowanej jest wymagane złożenie ślubowania albo przysięgi, a ich formuła nie może być wykorzystana przez wnioskodawcę, stosuje się odpowiednią, równoważną formułę ustaloną przez właściwy organ.

Art. 25. 1. Właściwy organ wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji w terminie trzech miesięcy od dnia przedłożenia przez wnioskodawcę wszystkich wymaganych dokumentów. W szczególnych przypadkach termin wydania decyzji w sprawie uznania kwalifikacji może być przedłużony o miesiąc.

2. W przypadku wnioskodawcy, który odbywa staż adaptacyjny lub przystępuje do testu umiejętności, bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu do dnia uzyskania przez właściwy organ oceny, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21.

Art. 26. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w sprawie uznania kwalifikacji stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 oraz z 2014 r. poz. 183 i 1195).

Art. 27. Osobom, którym zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, zapewnia się prawo wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej tego zawodu albo tej działalności na takich samych zasadach jak osobom, które uzyskały kwalifikacje do ich wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 28. 1. Osoba, której zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, posługuje się tytułem ustalonym dla danego zawodu albo działalności w Rzeczypospolitej Polskiej lub jego skrótem.

2. W przypadku gdy używanie tytułu ustalonego dla danego zawodu regulowanego albo działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej jest uzależnione od przynależności do organizacji zawodowej albo od decyzji uprawnionego organu, o której mowa w art. 6, wnioskodawca ma prawo używać tego tytułu lub jego skrótu odpowiednio po uzyskaniu członkostwa w organizacji albo po uzyskaniu decyzji organu.

Art. 29. 1. Osoba, której zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, ma prawo posługiwać się tytułem określającym wykształcenie uzyskany w systemie szkolnictwa państwa członkowskiego lub jego skrótem, w oryginalnym brzmieniu z podaniem nazwy i siedziby uprawnionej instytucji, która nadała ten tytuł.

2. W przypadku gdy tytuł określający wykształcenie uzyskany w systemie szkolnictwa państwa członkowskiego w oryginalnym brzmieniu może być mylony z tytułem uzyskiwanym w Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku odbycia dodatkowego kształcenia lub szkolenia, którego osoba, której kwalifikacje do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej zostały uznane, nie odbyła, może ona posługiwać się tytułem używanym w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, w formie określonej przez właściwy organ w decyzji w sprawie uznania kwalifikacji.

Art. 30. 1. Osoba, której kwalifikacje podlegają uznaniu, jest obowiązana posiadać znajomość języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania danego zawodu regulowanego albo działalności regulowanej.

2. Po uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej albo po wydaniu europejskiej legitymacji zawodowej, właściwy organ albo wskazana przez ten organ instytucja mogą dokonać weryfikacji znajomości języka polskiego, w przypadku osób wykonujących:

- 1) zawody mające wpływ na bezpieczeństwo pacjentów;
- 2) inne zawody – jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość co do wystarczającej do wykonywania zawodu albo działalności znajomości języka polskiego.

3. Po dokonaniu weryfikacji znajomości języka polskiego właściwy organ wydaje decyzję w tej sprawie.

Rozdział 3

Wspólne ramy kształcenia i wspólne testy

Art. 31. 1. W przypadku zawodów regulowanych albo działalności regulowanych, dla których zostały określone wspólne ramy kształcenia albo wspólne testy, nie przeprowadza się postępowania w sprawie uznania kwalifikacji.

2. Jeżeli przepisy regulacyjne wymagają wydania decyzji w sprawie prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, uprawniony organ wydaje tę decyzję na podstawie dokumentu potwierdzającego odbycie kształcenia zgodnego ze wspólną ramą kształcenia albo zdanie wspólnego testu.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wykaz wspólnych ram kształcenia i wspólnych testów wraz z przyporządkowanymi im polskimi kwalifikacjami, i – o ile to jest możliwe – tytułami ustalonymi dla poszczególnych zawodów w Rzeczypospolitej Polskiej, biorąc pod uwagę organizację systemu edukacji w Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyeliminowanie możliwości wystąpienia poważnego ryzyka dla porządku, bezpieczeństwa i zdrowia publicznego, a także dla bezpieczeństwa usługobiorców lub ochrony środowiska na skutek przyjęcia wspólnych ram lub wspólnych testów.

Rozdział 4

Świadczenie usług transgranicznych

Art. 32. Usługodawca uprawniony do zgodnego z prawem wykonywania zawodu albo stałego i zgodnego z prawem prowadzenia działalności w państwie członkowskim może świadczyć usługę transgraniczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 33. 1. Usługę transgraniczną w zawodzie regulowanym albo działalności regulowanej może świadczyć usługodawca, który posiada kwalifikacje do wykonywania danego zawodu albo danej działalności w państwie członkowskim, zwanym dalej „państwem usługodawcy”, jeżeli zawód albo działalność:

- 1) są regulowane w państwie usługodawcy, albo
- 2) nie są regulowane w państwie usługodawcy, a usługodawca:
 - a) wykonywał ten zawód albo tę działalność w co najmniej jednym państwie członkowskim w okresie ostatnich dziesięciu lat przez co najmniej jeden rok

w pełnym wymiarze czasu pracy albo odpowiednio dłużej w niepełnym wymiarze czasu pracy albo

b) odbył kształcenie regulowane.

2. Od usługodawcy nie wymaga się:

- 1) posiadania prawa wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, o którym mowa w art. 6;
- 2) członkostwa w organizacji zawodowej;
- 3) rejestracji w organizacji zawodowej albo wpisu do rejestru zawodowego prowadzonego przez uprawniony organ;
- 4) rejestracji działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych; przy czym usługodawca jest obowiązany poinformować Zakład Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach – o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

3. Usługodawca podlega przepisom prawa polskiego dotyczącym ochrony i bezpieczeństwa konsumentów oraz sposobu wykonywania danego zawodu regulowanego albo działalności regulowanej, w szczególności przepisom dotyczącym definicji zawodu albo działalności, używania tytułów zawodowych i poważnych uchybień zawodowych, oraz przepisom dyscyplinarnym obowiązującym osoby wykonujące dany zawód.

4. W celu ułatwienia stosowania wobec usługodawców przepisów dyscyplinarnych obowiązujących osoby wykonujące dany zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) uprawniony organ może wprowadzić uproszczoną tymczasową rejestrację w organizacji zawodowej albo tymczasowy wpis do rejestru zawodowego albo
- 2) organizacja zawodowa może wprowadzić tymczasowe członkostwo w tej organizacji – jeżeli nie spowoduje to konieczności poniesienia dodatkowych kosztów przez usługodawcę, opóźnień lub utrudnień w świadczeniu usługi transgranicznej.

Art. 34. 1. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługodawca przedkłada właściwemu organowi pisemne oświadczenie o zamiarze świadczenia danej usługi transgranicznej zawierające informacje o posiadanej polisie ubezpieczeniowej lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego ubezpieczenia w związku z wykonywaniem danego zawodu albo działalności, wymaganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, usługodawca może doręczyć właściwemu organowi osobiście, przez inną osobę, drogą pocztową lub elektroniczną.

3. W przypadku świadczenia usługi transgranicznej dłużej niż przez jeden rok usługodawca przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, co roku.

4. W przypadku świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwy organ może wymagać od usługodawcy dołączenia do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) dokumentu potwierdzającego obywatelstwo usługodawcy;
- 2) zaświadczenia, że usługodawca wykonuje zawód albo działalność zgodnie z prawem w państwie usługodawcy oraz że nie obowiązuje go zakaz – nawet czasowy – wykonywania tego zawodu albo tej działalności;
- 3) dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe usługodawcy;
- 4) dokumentu potwierdzającego wykonywanie przez usługodawcę danego zawodu albo działalności przez co najmniej jeden rok w okresie ostatnich dziesięciu lat albo odbycie kształcenia regulowanego, w przypadku o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2;
- 5) zaświadczenia o braku zawieszenia prawa wykonywania działalności lub o niekaralności, jeżeli jest wymagane od obywateli polskich zamierzających wykonywać zawód regulowany albo działalność regulowaną związane z bezpieczeństwem publicznym, służbą zdrowia albo edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją;
- 6) oświadczenia usługodawcy potwierdzającego posiadanie znajomości języka polskiego w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu regulowanego – w przypadku zawodów mających wpływ na bezpieczeństwo pacjentów;
- 7) zaświadczenia określającego charakter i okres wykonywania zawodu, wydanego przez państwo usługodawcy – w przypadku zawodów związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym.

5. Właściwy organ może wymagać od usługodawcy ponownego przedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 4, w przypadku istotnej zmiany stanu potwierzonego tymi dokumentami.

6. Właściwy organ przekazuje organizacji zawodowej kopie dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 3-5.

7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zachowania przejrzystości i kompletności zawartych w nim informacji.

Art. 35. 1. W przypadku zawodów regulowanych i działalności regulowanych związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym, których niewłaściwe wykonywanie mogłoby narażać usługobiorców na poważne niebezpieczeństwo lub powstanie poważnej szkody dla zdrowia, właściwy organ, gdy jest to niezbędne, może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji, jeżeli usługodawca zamierza świadczyć daną usługę transgraniczną po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Właściwy organ, w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania oświadczenia, o którym mowa w art. 34, wraz z załączonymi dokumentami:

- 1) wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji usługodawcy albo
- 2) wydaje decyzję w sprawie odstąpienia od uznania kwalifikacji usługodawcy, albo
- 3) zobowiązuje usługodawcę do przystąpienia do testu umiejętności.

3. W przypadku gdy termin, o którym mowa w ust. 2, nie może być dochowany, właściwy organ informuje usługodawcę przed upływem tego terminu o przyczynach opóźnienia, a następnie usuwa je w terminie jednego miesiąca. Właściwy organ podejmuje czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie dwóch miesięcy od dnia usunięcia przyczyn opóźnienia.

4. W przypadku gdy występują zasadnicze różnice między kwalifikacjami zawodowymi usługodawcy a kształceniem lub szkoleniem wymaganym w Rzeczypospolitej Polskiej, mające wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo publiczne, a wiedza, umiejętności lub kompetencje nabyte w ramach doświadczenia zawodowego lub przez potwierdzone efekty uczenia się lub potwierdzone efekty kształcenia nie mogą ich wyrównać, właściwy organ zobowiązuje usługodawcę do przystąpienia do testu umiejętności i w terminie jednego miesiąca od nałożenia tego zobowiązania wydaje decyzję w sprawie uznania kwalifikacji.

5. Właściwy organ przekazuje organizacji zawodowej kopie decyzji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 4.

6. Wydanie decyzji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 4, podlega opłacie zgodnie z art. 12.

7. Usługodawca może rozpocząć świadczenie usługi transgranicznej także po bezskutecznym upływie terminu na wydanie decyzji przez właściwy organ.

8. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zawodów i działalności, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie, aby obejmował on wyłącznie zawody i działalności, przy wykonywaniu których usługodawca posiada bezpośredni wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo publiczne.

Art. 36. 1. W trakcie świadczenia usługi transgranicznej usługodawca posługuje się tytułem ustalonym dla danego zawodu w państwie usługodawcy. Tytuł podaje się w oryginalnym brzmieniu, w sposób uniemożliwiający pomylenie go z tytułem ustalonym dla tego zawodu albo działalności w Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku braku takiego tytułu w państwie usługodawcy, podaje się informacje o uzyskanych kwalifikacjach oraz o nazwie i siedzibie uprawnionej instytucji w oryginalnym brzmieniu.

2. W przypadku gdy kwalifikacje usługodawcy zostały uznane w trybie, o którym mowa w art. 35 ust. 1, w trakcie świadczenia usługi transgranicznej posługuje się on tytułem ustalonym dla danego zawodu albo działalności w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 37. 1. Właściwy organ może zwrócić się do właściwych organów państwa usługodawcy o potwierdzenie, że usługodawca wykonuje zawód albo działalność zgodnie z prawem i z dołożeniem należytej staranności oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu w związku z wykonywaniem zawodu albo działalności.

2. W przypadku wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 35 ust. 1, właściwy organ może zwrócić się do właściwych organów lub do ośrodka wsparcia w państwie usługodawcy o przekazanie informacji dotyczących kształcenia lub szkolenia odbytego przez usługodawcę.

3. Właściwy organ:

- 1) przekazuje, na wniosek właściwego organu państwa usługodawcy, informacje niezbędne do rozpatrywania skarg składanych na usługodawcę przez usługobiorców;
- 2) może zwracać się do właściwych organów państwa usługodawcy o przekazanie informacji niezbędnych do rozpatrywania skarg składanych na usługodawcę przez usługobiorców;
- 3) informuje usługobiorców, którzy złożyli skargi na usługodawcę, o sposobie ich rozpatrzenia.

Art. 38. Jeżeli usługa transgraniczna jest świadczona na podstawie tytułu, o którym mowa w art. 36 ust. 1, albo na podstawie formalnych kwalifikacji usługodawcy, właściwy

organ może wymagać, aby usługodawca przekazał usługobiorcy informacje o tym tytule, a w przypadku gdy taki tytuł nie istnieje – informacje o kwalifikacjach usługodawcy i nazwie państwa członkowskiego, w którym zostały uzyskane, oraz:

- 1) w przypadku gdy usługodawca jest wpisany do rejestru przedsiębiorców albo innego rejestru – wskazanie tego rejestru, numeru usługodawcy w rejestrze albo innych zawartych w nim danych pozwalających na identyfikację usługodawcy;
- 2) w przypadku gdy w państwie usługodawcy jest wymagane pozwolenie na wykonywanie danego zawodu albo działalności – nazwę i siedzibę organu, który je wydał;
- 3) nazwę organizacji zawodowej lub innej instytucji, w której usługodawca jest zarejestrowany;
- 4) w przypadku gdy usługodawca wykonuje zawód albo działalność podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług – numer identyfikacji podatkowej, o którym mowa w przepisach o podatku od towarów i usług;
- 5) szczegółowe dane dotyczące polisy ubezpieczeniowej lub innych środków indywidualnego albo zbiorowego ubezpieczenia w związku z wykonywaniem danego zawodu albo działalności.

Art. 39. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368).

Rozdział 5

Europejska Legitymacja Zawodowa

Art. 40. 1. Europejska legitymacja zawodowa zastępuje:

- 1) decyzję w sprawie uznania kwalifikacji albo decyzję w sprawie odstąpienia od uznania kwalifikacji, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej.

2. Europejska legitymacja zawodowa zastępująca oświadczenie o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej zachowuje ważność przez 18 miesięcy. Usługodawca zamierzający świadczyć usługę transgraniczną po upływie tego okresu informuje o tym instytucję, która wydała europejską legitymację zawodową, w celu przedłużenia okresu jej ważności.

3. W przypadku istotnej zmiany stanu potwierdzonego dokumentami dołączonymi do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej zastępującej oświadczenie

o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej usługodawca przedkłada instytucji, która wydała legitymację, dokumenty, o których mowa w art. 34 ust. 4, w celu jej aktualizacji i przekazania wskazanym państwom członkowskim.

4. W okresie ważności europejskiej legitymacji zawodowej usługodawca może wystąpić do instytucji, która ją wydała, o jej przekazanie do innych państw członkowskich, na terenie których zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

Art. 41. O europejską legitymację zawodową, za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, zwanego dalej „systemem IMI”, może ubiegać się w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) osoba zamierzająca wykonywać zawód regulowany albo działalność regulowaną w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) usługodawca zamierzający świadczyć usługę transgraniczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zawodach regulowanych albo działalnościach regulowanych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 8;
- 3) osoba zamierzająca wykonywać zawód regulowany albo działalność regulowaną w państwie członkowskim, która:
 - a) spełnia wymagania kwalifikacyjne lub warunki określone w przepisach regulacyjnych, albo
 - b) wykonuje lub wykonywała przez co najmniej rok zawód albo działalność, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, albo
 - c) odbyła kształcenie regulowane;
- 4) usługodawca zamierzający świadczyć w jednym albo więcej niż jednym państwie członkowskim usługę transgraniczną w zawodzie regulowanym albo działalności regulowanej, który:
 - a) spełnia wymagania kwalifikacyjne lub warunki określone w przepisach regulacyjnych, albo
 - b) wykonuje lub wykonywał przez co najmniej rok zawód albo działalność, które nie są regulowane w Rzeczypospolitej Polskiej, albo
 - c) odbył kształcenie regulowane.

Art. 42. 1. Właściwy organ lub instytucja wskazana przez właściwego ministra wydają europejską legitymację zawodową w formie dokumentu elektronicznego:

- 1) osobom, o których mowa w art. 41 pkt 1 i 2 – po otrzymaniu w systemie IMI odpowiednio z państwa wnioskodawcy albo z państwa usługodawcy zweryfikowanych i zatwierdzonych dokumentów dołączonych do wniosku o wydanie legitymacji;
- 2) osobie, o której mowa w art. 41 pkt 4, której kwalifikacje nie podlegają uznaniu w państwie członkowskim.

2. Za wydanie europejskiej legitymacji zawodowej pobiera się opłatę w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku wydania legitymacji. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy właściwego organu lub instytucji wskazanej przez właściwego ministra.

Art. 43. 1. W przypadku osób, o których mowa w art. 41 pkt 3 i 4, których kwalifikacje zawodowe podlegają uznaniu w państwach członkowskich, właściwy organ lub instytucja wskazana przez właściwego ministra dokonują weryfikacji i zatwierdzenia dokumentów dołączonych do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej oraz przekazują je w systemie IMI do wskazanego przez te osoby państwa członkowskiego.

2. Za dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1, pobiera się opłatę w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w roku weryfikacji dokumentów. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy właściwego organu lub instytucji wskazanej przez właściwego ministra.

Art. 44. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zawody i działalności, w przypadku których można ubiegać się o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej,
- 2) instytucje wskazane przez właściwych ministrów upoważnione do wydawania europejskiej legitymacji zawodowej oraz dokonywania czynności, o których mowa w art. 43,
- 3) wykaz dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej osobom ubiegającym się w państwie członkowskim o uznanie uzyskanych w Rzeczypospolitej Polskiej kwalifikacji zawodowych, do wykonywania zawodu

regulowanego albo działalności regulowanej albo świadczenia usługi transgranicznej w zawodzie związanym ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym w państwie członkowskim, a także terminy i sposób weryfikacji, uzupełniania oraz zatwierdzania tych dokumentów,

- 4) tryb wydawania europejskiej legitymacji zawodowej oraz wykaz dokumentów dołączanych do wniosku o jej wydanie przez usługodawców zamierzających świadczyć usługę transgraniczną w państwach członkowskich, a także terminy i sposób weryfikacji i uzupełniania tych dokumentów

– kierując się koniecznością zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej i jego przejrzystości w systemie IMI.

Rozdział 6

Koordinacja systemu uznawania kwalifikacji zawodowych

Art. 45. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wyznacza pracownika obsługującego go urzędu do pełnienia funkcji koordynatora systemu uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych i działalnościach regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „koordynatorem”.

2. Do zadań koordynatora należy w szczególności:

- 1) zapewnianie jednolitego stosowania przepisów ustawy przez właściwe organy;
- 2) gromadzenie informacji o prowadzonych przez właściwe organy postępowaniach w sprawie uznania kwalifikacji oraz wymogach dotyczących zawodów regulowanych i działalnościach regulowanych;
- 3) współpraca z organizacjami zawodowymi i ośrodkiem wsparcia.

3. Prezes Rady Ministrów powołuje zespół do współpracy przy realizacji zadań związanych z koordynacją systemu uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych i działalnościach regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej złożony z koordynatora i przedstawicieli ministrów kierujących działami administracji rządowej właściwych w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych lub działalnościach regulowanych.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, skład, szczegółowe zadania oraz tryb pracy zespołu, o którym mowa w ust. 3.

Art. 46. 1. Właściwy organ przekazuje koordynatorowi okresowe informacje o zmianach wymogów dotyczących zawodów regulowanych i działalności regulowanych oraz o wydanych decyzjach w sprawie uznania kwalifikacji.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, o których mowa w ust. 1, a także terminy ich przekazywania, kierując się zobowiązaniami Rzeczypospolitej Polskiej wobec państw członkowskich i instytucji Unii Europejskiej.

Art. 47. 1. Osoby, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą zwracać się o udzielenie informacji w sprawach związanych z uznawaniem kwalifikacji zawodowych w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym dotyczących wymagań określonych w przepisach regulacyjnych dla poszczególnych zawodów regulowanych i działalności, do ośrodka wsparcia.

2. Ośrodek wsparcia współpracuje w szczególności z:

- 1) koordynatorem;
- 2) właściwymi organami;
- 3) pojedynczym punktem kontaktowym, o którym mowa w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 4) ośrodkami wsparcia działającymi w państwach członkowskich;
- 5) właściwymi organami z państw członkowskich;
- 6) Komisją Europejską.

3. Właściwe organy są obowiązane do przekazywania, na wniosek ośrodka wsparcia oraz ośrodków wsparcia z państw członkowskich, informacji niezbędnych do realizacji ich zadań, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

4. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego wyznaczy, w drodze rozporządzenia, ośrodek wsparcia oraz określi szczegółowy zakres jego zadań, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia dostępu do informacji, o których mowa w ust. 1, dla obywateli państw członkowskich oraz skutecznej współpracy z ośrodkami wsparcia działającymi w państwach członkowskich.

Rozdział 7

Współpraca właściwego organu z organami państw członkowskich

Art. 48. Współpraca z organami państw członkowskich jest realizowana za pośrednictwem systemu IMI, w zakresie określonym rozporządzeniem (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na

rynku wewnętrznym („rozporządzeniem w sprawie IMI”) (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).

Art. 49. 1. Właściwy organ przekazuje, na wniosek zainteresowanych organów państw członkowskich, informacje o toczących się i prawomocnie zakończonych postępowaniach dyscyplinarnych lub karnych, oraz innych istotnych okolicznościach, które mogą wywierać skutki na prawo wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku osób wykonujących zawody regulowane, które mają wpływ na bezpieczeństwo pacjentów albo są związane z edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją, oraz w przypadku osób wykonujących zawód lekarza weterynarii, w stosunku do których orzeczono zakaz albo ograniczenie prawa wykonywania zawodu, właściwy organ przekazuje organom państw członkowskich, w terminie trzech dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, następujące informacje:

- 1) o tożsamości osoby;
- 2) określenie zawodu, którego dotyczy orzeczenie;
- 3) wskazanie organu, który wydał orzeczenie;
- 4) zakres ograniczenia prawa wykonywania zawodu;
- 5) dotyczące zakazu wykonywania zawodu;
- 6) okres obowiązywania zakazu albo ograniczenia prawa wykonywania zawodu.

3. W terminie trzech dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w sprawie posłużenia się podrobionym lub przerobionym dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji lub uprawnień, złożonym wraz z wnioskiem w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji, właściwy organ przekazuje organom państw członkowskich informację o tożsamości osoby, której dotyczy to orzeczenie.

4. Właściwy organ niezwłocznie informuje organy państw członkowskich o wygaśnięciu okresu obowiązywania zakazu albo ograniczenia prawa wykonywania zawodu, o których mowa w ust. 2.

5. Właściwy organ zawiadamia osobę, której dotyczy informacja, o której mowa w ust. 1-3, o jej przekazaniu organom państw członkowskich oraz o możliwości złożenia wniosku o jej sprostowanie albo usunięcie.

6. W wyniku rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 5, właściwy organ:

- 1) dokonuje sprostowania informacji objętej wnioskiem i zawiadamia osobę, która złożyła wniosek, o sposobie sprostowania tej informacji;

- 2) usuwa informację objętą wnioskiem z systemu IMI i zawiadamia osobę, która złożyła wniosek;
- 3) odmawia sprostowania albo usunięcia informacji objętej wnioskiem i zawiadamia o tym osobę, która złożyła wniosek.

7. Sąd, organ samorządu zawodowego lub organ prowadzący postępowanie dyscyplinarne niezwłocznie informują właściwy organ o:

- 1) orzeczeniu, o którym mowa w ust. 2 lub 3;
- 2) wygaśnięciu okresu obowiązywania zakazu albo ograniczenia prawa wykonywania zawodu;
- 3) orzeczeniach wydanych na skutek wznowienia postępowania w sprawie, w której został wydany zakaz albo ograniczenie prawa wykonywania zawodu.

Art. 50. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zawodów regulowanych:

- 1) mających wpływ na bezpieczeństwo pacjentów – o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1 i art. 49 ust. 2,
- 2) związanych z edukacją osób małoletnich, w tym opieką nad dziećmi i wczesną edukacją – o których mowa w art. 49 ust. 2

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia przejrzystej informacji na temat zawodów podlegających wzajemnemu ostrzeganiu państw członkowskich w ramach systemu IMI.

Art. 51. 1. W przypadku uzasadnionych wątpliwości właściwy organ może zwrócić się do właściwego organu państwa członkowskiego o potwierdzenie:

- 1) braku zakazu albo zawieszenia prawa wykonywania zawodu orzeczonych w stosunku do osoby, o której mowa w art. 2 ust. 1, ubiegającej się o uznanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo działalności regulowanej;
- 2) autentyczności dokumentów, o których w art. 16 ust. 2-6.

2. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do dokumentów potwierdzających wykształcenie uzyskane w całości albo w części w państwie członkowskim innym niż państwo, którego organ wydał dokument, lub ukończenie szkolenia odbytego w całości albo w części w państwie członkowskim innym niż państwo, którego organ wydał dokument, właściwy organ może sprawdzić, we współpracy z organem wydającym ten dokument, czy:

- 1) przebieg kształcenia lub szkolenia został formalnie zatwierdzony przez uprawnioną instytucję w państwie członkowskim, w którym dokument został wydany;

- 2) wydany dokument jest taki sam jak dokument, który zostałby wydany w przypadku ukończenia kształcenia lub szkolenia odbytego w całości na terytorium państwa członkowskiego, w którym dokument został wydany;
- 3) dokument przyznaje te same prawa do wykonywania zawodu na terytorium państwa członkowskiego, w którym został wydany.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 52. W ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2012 r. poz. 1133 oraz z 2013 r. poz. 1245) w art. 1 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu felczera nabyte w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...) oraz” .

Art. 53. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.⁵⁾) w art. 45g ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W rejestrze wpisuje się również dane dotyczące osób, którym uznano kwalifikacje do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie geodezji i kartografii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 54. W ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1509) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obywatele państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje do wykonywania zawodu lekarza weterynarii poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogą ubiegać się o uznanie kwalifikacji zawodowych lub świadczenie usług na podstawie europejskiej legitymacji zawodowej wydanej zgodnie z przepisami ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 805, 829 i 1635 oraz z 2014 r. poz. 897.

zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Obywatele państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje do wykonywania zawodu lekarza weterynarii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamierzający wykonywać ten zawód lub świadczyć usługi w innych państwach członkowskich, mogą ubiegać się o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia ... o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.”;

2) w art. 2e dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku uzasadnionych wątpliwości okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna może wystąpić do właściwych organów państwa członkowskiego o potwierdzenie faktu, że lekarz weterynarii zamierzający wykonywać zawód lekarza weterynarii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie jest objęty zawieszeniem prawa wykonywania zawodu albo zakazem wykonywania zawodu.

6. Składanie wniosków, o których mowa w ust. 1, oraz wymiana informacji, o których mowa w ust. 2 i 4, między właściwymi organami państw członkowskich odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym, zwanego dalej „systemem IMI”.”;

3) po art. 2l dodaje się art. 2m i 2n w brzmieniu:

„Art. 2m. 1. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna informuje właściwe organy innych państw członkowskich, za pośrednictwem systemu IMI, o lekarzu weterynarii, wobec którego sąd albo inny organ wydał zakaz albo ograniczenie, nawet tymczasowo, wykonywania zawodu lekarza weterynarii, w terminie 3 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

2. Informacja przekazywana zgodnie z ust. 1 obejmuje następujące dane:

- 1) tożsamość lekarza weterynarii;
- 2) określenie zawodu, którego dotyczy orzeczenie;
- 3) wskazanie organu, który wydał orzeczenie;
- 4) zakres ograniczenia prawa wykonywania zawodu;
- 5) dotyczące zakazu wykonywania zawodu;
- 6) okres obowiązywania zakazu albo ograniczenia prawa wykonywania zawodu.

3. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna przekazuje właściwym organom innych państw członkowskich, za pośrednictwem systemu IMI, informacje o tożsamości osób, które, ubiegając się o uznanie kwalifikacji zawodowych, posłużyły się fałszywymi dokumentami potwierdzającymi spełnianie wymagań do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, w terminie trzech dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądowego wydanego w tej sprawie.

4. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna, która przekazała informację, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie informuje właściwe organy innych państw członkowskich o wszelkich zmianach dotyczących zakazu lub ograniczenia.

5. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna zawiadamia osobę, której dotyczy informacja, o której mowa w ust. 1 lub 3, o jej przekazaniu innym państwom członkowskim za pośrednictwem systemu IMI oraz o możliwości złożenia wniosku o jej sprostowanie albo usunięcie.

6. W wyniku rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 5, okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna:

- 1) dokonuje sprostowania informacji objętej wnioskiem i zawiadamia wnioskodawcę o sposobie jej sprostowania;
- 2) usuwa informację objętą wnioskiem z systemu IMI i zawiadamia o tym wnioskodawcę;
- 3) odmawia sprostowania albo usunięcia informacji objętej wnioskiem i zawiadamia o tym wnioskodawcę.

Art. 2n. 1. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna jest organem właściwym do przekazywania za pośrednictwem systemu IMI, na wniosek organów właściwych z innych państw członkowskich, informacji na temat postępowań dyscyplinarnych, sankcji karnych lub innych okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna, na potrzeby prowadzonych przez nią postępowań, oraz okręgowe rady lekarsko-weterynaryjne mają dostęp do informacji zawartych w systemie IMI.”.

Art. 55. W ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1429 i 1491) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2b w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) ukończyła w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej pięcioletnie studia na kierunku farmacja, obejmujące co najmniej sześciomiesięczną praktykę zawodową w aptece, i uzyskała tytuł magistra farmacji albo”;
- 2) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W przypadku cudzoziemca oraz obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się za spełniony, gdy znajomość języka polskiego jest potwierdzona pozytywnym złożeniem egzaminu zorganizowanego i przeprowadzonego przez Naczelną Radę Aptekarską. Wymóg ten nie dotyczy cudzoziemca, który ukończył studia na kierunku farmacja prowadzone w języku polskim.”.

Art. 56. W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213 oraz z 2014 r. poz. 768) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby fizyczne, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o uznawaniu kwalifikacji”, jeżeli:
 - 1) spełniają warunki określone w ust. 1 pkt 2 i 3;
 - 2) wystąpią z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o uznaniu kwalifikacji wydanej na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o uznawaniu kwalifikacji.”;
- 2) w art. 7 w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) kopię decyzji o uznaniu kwalifikacji wydanej na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o uznawaniu kwalifikacji;”;
- 3) art. 44a otrzymuje brzmienie:
„Art. 44a. W przypadku gdy warunki i zakres ubezpieczenia zawartego przez osobę składającą wniosek, o którym mowa w art. 11 ustawy o uznawaniu kwalifikacji, lub osobę, o której mowa w art. 32 tej ustawy, w państwie, w którym wykonywały one czynności z zakresu doradztwa podatkowego, nie odpowiadają warunkom i zakresowi

ubezpieczenia określonym w art. 44, osoby te są obowiązane zawrzeć umowę ubezpieczenia uzupełniającego.”.

Art. 57. W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2011 r. Nr 277, poz. 1634, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5b w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) posiada dokument potwierdzający formalne kwalifikacje lekarza wydany w Królestwie Hiszpanii, świadczący o rozpoczęciu kształcenia w okresie między dniem 1 stycznia 1986 r. a dniem 31 grudnia 1997 r., oraz zaświadczenie wydane przez właściwe organy Królestwa Hiszpanii potwierdzające, że:

- a) ukończyła co najmniej trzyletnie studia, uznawane przez właściwe organy Królestwa Hiszpanii za równoważne z kształceniem, o którym mowa w przepisach prawa Unii Europejskiej,
- b) faktycznie i zgodnie z prawem wykonywała zawód lekarza dentysty na terytorium Królestwa Hiszpanii przez co najmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat bezpośrednio poprzedzających wydanie zaświadczenia,
- c) jest uprawniona do wykonywania zawodu lekarza dentysty na takich samych warunkach jak posiadacze dokumentów wymienionych w odniesieniu do Królestwa Hiszpanii w wykazie, o którym mowa w art. 6b, albo”;

2) w art. 6 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku lekarza lub lekarza dentysty obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej okręgowa rada lekarska, w zakresie spełnienia wymagania, o którym mowa w art. 5 ust. 2, uznaje za wystarczające przedstawienie dokumentu potwierdzającego złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w art. 7 ust. 3.”;

3) w art. 16a w ust. 2 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) dokumentem potwierdzającym formalne kwalifikacje w zakresie danej specjalności lekarskiej, świadczącym o rozpoczęciu kształcenia po dniu 31 grudnia 1983 r. a przed dniem 1 stycznia 1991 r. w Republice Włoskiej, jeżeli do dokumentu jest dołączone zaświadczenie wydane przez właściwy organ włoski stwierdzające, że dany lekarz faktycznie i zgodnie z prawem wykonywał w Republice Włoskiej działalność lekarza danej specjalizacji przez co najmniej siedem kolejnych lat

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 95 i 1456, z 2013 r. poz. 1245, 1287, 1645 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 1004, 1138 i 1887.

w okresie dziesięciu lat poprzedzających wydanie tego zaświadczenia, a kwalifikacje te są uważane za równoważne z kwalifikacjami poświadczonymi dokumentami wymienionymi w wykazie, o którym mowa w ust. 3;”.

Art. 58. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518, z późn. zm.⁷⁾) w art. 193 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W rejestrze, o którym mowa w ust. 1, wpisuje się również obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, którym, na zasadach określonych w ustawie z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...), uznano nabyte w tych państwach kwalifikacje do wykonywania zawodu rzeczoznawcy majątkowego.”.

Art. 59. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1099) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej na podstawie ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”;

2) w art. 27 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika zabezpieczenia technicznego na podstawie ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 196 i 822) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uprawnienia przewodnika górskiego osobom, które nabyły kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika górskiego w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 659, 805, 822, 906 i 1200.

Gospodarczym, a którym zostały uznane kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika górskiego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje, zawiesza, przywraca oraz cofa marszałek województwa właściwy dla miejsca zamieszkania w dniu złożenia wniosku o nadanie uprawnień, a w przypadku nieposiadania miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – marszałek województwa wybrany przez osobę ubiegającą się o te uprawnienia. Podstawę do nadania uprawnień stanowi decyzja ministra właściwego do spraw turystyki o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu przewodnika górskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydana na podstawie ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 61. W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1946) w art. 33d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje odpowiednio przepisy ustawy z dnia ... o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 62. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 993 i 1004) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nabył kwalifikacje do wykonywania zawodu rzecznika patentowego uznane zgodnie z ustawą z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...);”;

2) uchyla się art. 19c.

Art. 63. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1384 i 1491) w art. 7 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) posiada kwalifikacje do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego uznane w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia

o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 64. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950 i 1289 oraz z 2014 r. poz. 586 i 768) w art. 161 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Od wymogu złożenia egzaminu aktuarialnego są zwolnieni obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...), z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6.”.

Art. 65. W ustawie z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2013 r. poz. 727 i 1149 oraz z 2014 r. poz. 768 i 1662) w art. 80 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) decyzję o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 66. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. z 2014 r. poz. 436) uchyla się art. 15.

Art. 67. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁸⁾) w art. 5 pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) odbywający staż adaptacyjny – wnioskodawcę odbywającego staż adaptacyjny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...);”.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 476, 1016, 1342 i 1548, z 2013 r. poz. 154, 879, 983, 1290, 1623, 1646 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24, 295, 496, 567, 619, 773, 1004, 1136, 1138, 1146, 1175, 1188, 1491 i 1831.

Art. 68. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94 i 586) w art. 129 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpis na listę maklerów lub doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz.).”.

Art. 69. W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.⁹⁾) uchyla się art. 124.

Art. 70. W ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757, 1245 i 1635 oraz z 2014 r. poz. 1802) w art. 10 w pkt 4 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) posiada kwalifikacje do wykonywania zawodu ratownika medycznego nabyte w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznane w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz.).”.

Art. 71. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1628, 1741 i 1863) w załączniku do ustawy w części I uchyla się pkt 25.

Art. 72. W ustawie z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368) w art. 2 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zawód regulowany – zawód regulowany w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz.);”.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 230, poz. 1511, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 122, poz. 696 i Nr 171, poz. 1016, z 2014 r. poz. 1662 i 1722 oraz z 2015 r. poz. 35.

Art. 73. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435, 1491 i 1887) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24 w ust. 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zaświadczenie wydane przez odpowiednie władze lub organizacje państwa członkowskiego Unii Europejskiej stwierdzające, że zgodnie z prawem wykonuje zawód pielęgniarstwa lub położnej w tym państwie oraz że w momencie wydania zaświadczenia nie obowiązuje jej ograniczenie wykonywania zawodu, zawieszenie prawa wykonywania zawodu albo zakaz wykonywania zawodu oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;”;

b) dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) oświadczenie, że władza językiem polskim w mowie i w piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub położnej.”;

2) w art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za równoważne z dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem potwierdzającym posiadanie formalnych kwalifikacji uprawniającymi do wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej zawodu pielęgniarstwa, o których mowa w wykazie określonym na podstawie art. 34 ust. 2, uważa się dokumenty wydane przez odpowiednie władze w Rumunii i potwierdzające kwalifikacje pielęgniarstwa:

- 1) Certificat de competență profesională de asistent medical generalist uzyskany w wyniku kształcenia ponadśredniego w școală postliceală, poświadczający kształcenie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2007 r.,
- 2) Diplomă de absolvire de asistent medical generalist uzyskany w wyniku krótkiego cyklu studiów wyższych, poświadczający kształcenie rozpoczęte przed dniem 1 października 2003 r.,
- 3) Diplomă de licență de asistent medical generalist uzyskany w wyniku długiego cyklu studiów wyższych, poświadczający kształcenie rozpoczęte przed dniem 1 października 2003 r.

– jeżeli do tych dokumentów zostało dołączone zaświadczenie potwierdzające, że osoba posługująca się tymi dokumentami rzeczywiście i zgodnie z prawem wykonywała zawód pielęgniarstwa przez okres co najmniej 3 kolejnych lat z 5 lat bezpośrednio

poprzedzających wydanie zaświadczenia, a wymieniona działalność obejmowała pełną odpowiedzialność za planowanie, organizację i opiekę pielęgniarską nad pacjentem.”;

3) w art. 39:

- a) uchyla się ust. 5,
- b) dodaje się ust. 6-14 w brzmieniu:

„6. Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, zwanego dalej „systemem IMI”, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzeniu w sprawie IMI”) (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).

7. Okręgowe rady pielęgniarek i położnych oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych informują, w trybie ostrzeżenia w systemie IMI, odpowiednie władze lub organizacje pozostałych państw członkowskich o pielęgniarce lub położnej, wobec której:

- 1) okręgowa rada pielęgniarek i położnych albo Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych wydała uchwałę o:
 - a) zawieszeniu prawa wykonywania zawodu,
 - b) ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych,
- 2) sąd pielęgniarek i położnych wydał orzeczenie, w którym:
 - a) ograniczył zakres czynności w wykonywaniu zawodu,
 - b) zawiesił prawo wykonywania zawodu,
 - c) pozbawił prawa wykonywania zawodu,
- 3) sąd powszechny orzekł zakaz wykonywania zawodu
– w terminie 3 dni od dnia uprawomocnienia się uchwały lub orzeczenia.

8. Ostrzeżenie, o którym mowa w ust. 7, obejmuje:

- 1) imię i nazwisko pielęgniarki lub położnej;
- 2) wskazanie wykonywanego zawodu;
- 3) informacje o ograniczeniu, zawieszeniu albo zakazie, o których mowa w ust. 7, oraz o organie, który podjął rozstrzygnięcie w tym zakresie;
- 4) zakres ograniczenia, o którym mowa w ust. 7;

5) okres, przez jaki obowiązuje ograniczenie, zawieszenia albo zakaz, o których mowa w ust. 7.

9. Okręgowe rady pielęgniarek i położnych oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych informują odpowiednie władze lub organizacje pozostałych państw członkowskich, w trybie ostrzeżenia w systemie IMI, o tożsamości pielęgniarki lub położnej, która w postępowaniu o uznanie kwalifikacji posłużyła się podrobionymi lub przerobionymi dokumentami potwierdzającymi posiadanie kwalifikacji zawodowych, w terminie 3 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądowego w tej sprawie.

10. Okręgowe rady pielęgniarek i położnych oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych niezwłocznie informują o wykonaniu uchwał i orzeczeń, o których mowa w ust. 7, oraz o wszelkich zmianach terminu ich wykonania.

11. Okręgowe rady pielęgniarek i położnych oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych niezwłocznie zawiadamiają na piśmie pielęgniarkę lub położną, której dotyczy ostrzeżenie, o którym mowa w ust. 7 lub 9, o jego przekazaniu innym państwom członkowskim za pośrednictwem systemu IMI oraz o możliwości złożenia wniosku o jego sprostowanie albo usunięcie.

12. W wyniku rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 11, okręgowa rada pielęgniarek i położnych oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych:

- 1) dokonuje sprostowania informacji objętej wnioskiem i zawiadamia pielęgniarkę lub położną o sposobie jej sprostowania;
- 2) usuwa informację objętą wnioskiem z systemu IMI i zawiadamia o tym pielęgniarkę lub położną;
- 3) odmawia sprostowania albo usunięcia informacji objętej wnioskiem i zawiadamia o tym pielęgniarkę lub położną.

13. Dane dotyczące ostrzeżeń mogą być przetwarzane w systemie IMI wyłącznie do dnia wykonania uchwały lub orzeczenia, o których mowa w ust. 7, wskazanego w treści uchwały lub orzeczenia. Ostrzeżenia usuwa się w terminie 3 dni od dnia wykonania uchwały lub orzeczenia.

14. Postępowanie w ramach współpracy, o której mowa w ust. 1, oraz postępowanie w sprawie przesyłania ostrzeżeń, o którym mowa w ust. 7, jest poufne i odbywa się z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.”.

Art. 74. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 117 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych i innych warunków w przypadku zamiaru powierzenia mu wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. ...), lub”;
- 2) w art. 127 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) spełnia wymagania kwalifikacyjne i inne warunki w przypadku zamiaru wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,”.

Art. 75. Do postępowań w sprawie uznania kwalifikacji wszczętych zgodnie z przepisami ustaw, o których mowa w art. 54, 55, 57, 61, 73 i 77, i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 76. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ust. 5, art. 10, art. 15 ust. 2, art. 18, art. 25 ust. 3, art. 26 ust. 2, art. 27, art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 77, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 4, art. 11 ust. 6, art. 15, art. 20 ust. 5, art. 21, art. 35 ust. 8, art. 45 ust. 3, art. 46 ust. 2 i art. 47 ust. 4 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

Art. 77. Traci moc ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 1004).

Art. 78 Ustawa wchodzi w życie z dniem 18 stycznia 2016 r.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel wydania aktu

Podstawowym celem ustawy jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego zmian i uzupełnień, jakie do funkcjonującego obecnie systemu uznawania kwalifikacji zawodowych w zawodach regulowanych w ramach Unii Europejskiej wprowadziły przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/55/UE z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”). Państwa członkowskie są zobowiązane do implementowania tej dyrektywy w terminie do dnia 18 stycznia 2016 r.

Dyrektywa wprowadza do systemu uznawania kwalifikacji kilka nowych rozwiązań wymagających opracowania nowych przepisów w ramach polskiego systemu prawnego. Ponadto zmienia lub doprecyzowuje niektóre przepisy dyrektywy 2005/36/WE, które zostały implementowane do polskiego porządku prawnego zarówno ustawą z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394, z późn. zm.), jak i ustawami regulującymi bezpośrednio wykonywanie niektórych zawodów (przede wszystkim tzw. zawodów sektorowych – lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, farmaceuty, lekarza weterynarii i architekta).

Aby zachować czytelność i spójność przepisów regulujących system uznawania kwalifikacji zawodowych na gruncie polskiego prawa, zdecydowano o opracowaniu projektu nowej ustawy, która zastąpi ustawę z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, a także dokona nowelizacji ustaw regulujących uznawanie kwalifikacji w tzw. zawodach sektorowych.

Należy jednakże zaznaczyć, że przepisy dyrektywy 2013/55/UE dotyczące zadań pojedynczego punktu kontaktowego (art. 57 i 57a) zostaną wdrożone w drodze nowelizacji ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.), w której w rozdziale 2a uregulowano funkcjonowanie punktu kontaktowego (ePK). Decyzję taką podjęto ze względu na potrzebę wprowadzenia bardziej kompleksowych zmian w działaniu ePK (również niezwiązanych z przepisami o uznawaniu

kwalifikacji zawodowych). Pozwoli to na zebranie przepisów regulujących działanie tego portalu w jednym akcie prawnym.

Nadrzędnym celem wprowadzanych regulacji (wynikającym bezpośrednio z celów leżących u podstaw dyrektywy 2013/55/UE) jest uproszczenie tam, gdzie jest to możliwe, procedur administracyjnych w zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych, w tym wprowadzenie nowych rozwiązań ułatwiających uznawanie kwalifikacji w tych zawodach, w których nie obowiązuje harmonizacja kształcenia w Unii Europejskiej, a także poprawa dostępności informacji o procedurach i zwiększenie wsparcia dla obywateli. Ponadto przepisy mają ułatwić mobilność zawodową osobom, które jeszcze nie uzyskały pełnych uprawnień zawodowych (w obecnym porządku prawnym nie są oni objęci przepisami unijnymi dotyczącymi uznawania kwalifikacji). Dodatkowo projektowana ustawa doprecyzowuje, w oparciu o dotychczasowe doświadczenia, niektóre szczegółowe kwestie w ramach obecnie obowiązujących regulacji, które budziły trudności interpretacyjne lub powodowały problemy praktyczne.

Projekt ustawy określa:

- 1) zasady uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania regulowanych zawodów lub działalności regulowanych nabytych, poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii, wprowadzając przewidzianą nową dyrektywą lub wynikającą z praktycznych aspektów związanych z jej wdrażaniem zmianę oraz uzupełnienia w zakresie:
 - sposobu uwzględniania poziomów kwalifikacji oraz zasad stosowania środków wyrównawczych (testu umiejętności i stażu adaptacyjnego) w procedurze uznania kwalifikacji,
 - warunków przyznawania częściowego dostępu do zawodu,
 - uznawania kwalifikacji uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia określonego wspólnymi ramami kształcenia lub uzyskanych w wyniku zdania wspólnych testów kształcenia,
 - możliwości weryfikacji znajomości języka polskiego przez migrujących specjalistów,
 - przekazywania właściwym organom innych państw członkowskich informacji o osobach, które utraciły prawo do wykonywania sektorowych zawodów regulowanych związanych z bezpieczeństwem pacjentów lub edukacją i opieką

- nad osobami małoletnimi, albo – które posłużyły się fałszywymi dokumentami w celu uznania kwalifikacji zawodowych,
- działalności ośrodka wsparcia,
 - obowiązku współpracy organów właściwych w sprawach uznawania kwalifikacji poprzez system IMI,
 - zasad pobierania opłat za czynności uregulowane ustawą;
- 2) zasady świadczenia usług transgranicznych, uwzględniając:
- wprowadzone dyrektywą 2013/55/UE zmiany dotyczące warunków świadczenia usług i wymaganej dokumentacji,
 - potrzebę doprecyzowania niektórych elementów procedury;
- 3) zasady ubiegania się o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej;
- 4) zasady uznawania praktyk zawodowych odbywanych w innym państwie członkowskim oraz państwie trzecim.

Poziomy kwalifikacji i środki wyrównawcze

Dyrektywa 2005/36/WE przewiduje 5 poziomów kwalifikacji (art. 11a-e), których posiadanie poświadczą się różnymi dokumentami począwszy od zaświadczenia potwierdzającego kompetencje (np. zdanie egzaminu, umiejętności poparte doświadczeniem zawodowym, krótkie kursy), a skończywszy na dyplomach i innych dokumentach potwierdzających ukończenie studiów wyższych trwających co najmniej 4 lata, przy czym uznanie kwalifikacji na podstawie jej przepisów było możliwe pod warunkiem, że wnioskodawca posiadał kwalifikacje nie niższe niż o jeden poziom od wymaganych do wykonywania danego zawodu w państwie przyjmującym. Różnica w poziomach kwalifikacji była przesłanką umożliwiającą uzależnienie uznania kwalifikacji od zdania przez wnioskodawcę testu umiejętności lub odbycia stażu adaptacyjnego (trwającego do 3 lat), według wyboru wnioskodawcy.

W ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej poziomy te są zdefiniowane odpowiednio jako „kwalifikacje na poziomie czwartym”, „kwalifikacje na poziomie trzecim”, „kwalifikacje na poziomie drugim”, „kwalifikacje na poziomie pierwszym” oraz „zaświadczenie potwierdzające kompetencje”.

W projekcie ustawy ujednolicono nazewnictwo poziomów kwalifikacji tak, by nie budziło wątpliwości, że dotychczasowe zaświadczenie potwierdzające kompetencje powinno być traktowane jako jeden z poziomów kwalifikacji.

W ślad za zmianami w dyrektywie obniżono także z 2 lat do roku długość doświadczenia zawodowego wymaganego w celu uznania kwalifikacji od wnioskodawcy, w którego państwie dany zawód nie jest zawodem regulowanym, co zostało odzwierciedlone w definicjach poszczególnych poziomów kwalifikacji.

Ponadto, zgodnie ze zmianami w systemie uznawania kwalifikacji przewidzianymi nową dyrektywą, większa niż o jeden poziom różnica między kwalifikacjami wnioskodawcy a kwalifikacjami wymaganymi do wykonywania danego zawodu regulowanego w Polsce nie powoduje już wykluczenia możliwości uznania kwalifikacji na podstawie ustawy.

W związku z tym wprowadzono dodatkowe uregulowania dotyczące stosowania środków wyrównawczych (stażu adaptacyjnego i testu umiejętności). W takim przypadku właściwy organ może albo sam wskazać, który środek ma być zastosowany, albo – przy dużej różnicy poziomów – zobowiązać ubiegającego się o uznanie kwalifikacji zarówno do zdania testu, jak i do odbycia stażu. Warunkiem jest przedstawienie uzasadnienia wyjaśniającego różnicę między poziomem kwalifikacji ubiegającego się o ich uznanie a poziomem wymaganym dla danego zawodu w Rzeczypospolitej Polskiej i precyzyjnie wskazującego różnice w kształceniu i szkoleniu, które nie zostały uzupełnione przez doświadczenie zawodowe lub potwierdzone efekty uczenia się bądź efekty kształcenia.

Bez zmian w stosunku do obecnego stanu prawnego pozostała możliwość wyłączenia wyboru pomiędzy testem a stażem w przypadku zawodów regulowanych, które wymagają dokładnej znajomości prawa polskiego, oraz tych, dla których Komisja Europejska zgodziła się na taki wyjątek.

Określono także wprost sposób postępowania w przypadku zawodu regulowanego lub działalności regulowanej, do których wykonywania w Polsce nie są wymagane formalne kwalifikacje zawodowe (określona wiedza ukierunkowana na wykonywanie zawodu), a jedynie został wskazany poziom wykształcenia. Ponieważ w tym wypadku nie ma do czego porównać zakresu wiedzy i umiejętności wnioskodawcy, uznanie kwalifikacji musi ograniczyć się do stwierdzenia, na podstawie przepisów o uznawaniu wykształcenia uzyskanego za granicą, że jego poziom odpowiada wymogom. Zapewnienie pewności prawnej w takiej sytuacji jest istotne w związku z pozostawieniem jedynie wymogu

posiadania wykształcenia na określonym poziomie w ramach deregulacji niektórych zawodów.

Częściowy dostęp do zawodu

W dyrektywie 2013/55/UE zostały bezpośrednio uwzględnione zasady określone w wyroku C-330/03 (Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos), dotyczące możliwości uznania kwalifikacji w przypadkach, gdy zakresy czynności zawodowych w podobnych zawodach są jednak na tyle rozbieżne między państwem nabycia kwalifikacji a państwem przyjmującym, że środki wyrównawcze (test, staż) są niewystarczające i wnioskodawca musiałby praktycznie odbyć cały cykl kształcenia na nowo, by nabyć umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu w pełnym zakresie w państwie przyjmującym. Możliwość taka dotyczy wyłącznie wnioskodawców posiadających pełne prawo wykonywania określonych czynności zawodowych w państwie rodzimym, nie przysługuje natomiast osobom, które są dopiero w trakcie zdobywania pełnych kwalifikacji. Właściwy organ ma jednak prawo odmówić częściowego dostępu, uzasadniając odmowę nadrzędnymi względami interesu publicznego określonymi w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, przy zachowaniu zasady proporcjonalności.

Przepisy o częściowym dostępie do zawodu są nowymi regulacjami w stosunku do poprzednio obowiązującej ustawy.

Automatyczne uznawanie kwalifikacji uzyskanych poprzez kształcenie zgodne ze wspólnymi ramami lub w wyniku zaliczenia wspólnych testów kształcenia

Dyrektywa 2013/55/UE wprowadziła możliwość utworzenia nowych instrumentów (opartych na koncepcji efektów kształcenia) pozwalających, pod warunkiem zgody odpowiedniej liczby państw, na bardziej automatyczne uznawanie kwalifikacji w zawodach (także specjalizacjach medycznych), które nie zostały objęte harmonizacją kształcenia.

Z tego względu przedmiotowy projekt wprowadza podstawę prawną do uznawania, bez stosowania środków wyrównawczych, kwalifikacji nabytych w wyniku kształcenia zapewniającego zdobycie określonego, uzgodnionego na poziomie Unii Europejskiej zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji, zwanego wspólnymi ramami kształcenia. Posiadanie wykształcenia zgodnego ze wspólnymi ramami kształcenia nie zwalnia wnioskodawcy ze spełnienia innych wymagań kwalifikacyjnych określonych w polskich przepisach regulujących dostęp do danego zawodu (np. wymóg odpowiedniego stanu zdrowia czy

zabezpieczenia finansowego), dlatego również w tym przypadku wymagane jest wydanie decyzji w sprawie prawa wykonywania zawodu przez uprawniony organ.

Na takich samych zasadach mają być uznawane kwalifikacje potwierdzone zdaniem tzw. wspólnego testu kształcenia, który ma stanowić sprawdzian określonego, uzgodnionego na poziomie Unii Europejskiej minimalnego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu regulowanego.

Ze względu na to, że przepisy dyrektywy 2013/55/UE nie precyzują zakresu wspólnych ram ani wspólnego testu kształcenia dla żadnego zawodu, a jedynie regulują procedurę opracowania, przyjęcia i stosowania przez państwa członkowskie tych instrumentów (obejmującą wydanie aktu delegowanego oraz aktu wykonawczego w przypadku każdej ramy i każdego testu), projektowane przepisy rozdziału 3 zapewniają uznanie takich kwalifikacji w uproszczonej procedurze i przewidują upoważnienie dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wydania rozporządzenia określającego wykaz wspólnych ram i testów kształcenia wraz z przyporządkowanymi im polskimi kwalifikacjami. Elementy te, zgodnie z przepisami dyrektywy, będą musiały zostać określone w polskim prawie w przypadku opracowania i przyjęcia takiego instrumentu dla danego zawodu na poziomie Unii Europejskiej.

Weryfikacja znajomości języka polskiego przez specjalistów z innych państw

Ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej wskazywała ogólnie, że wnioskodawca powinien posiadać znajomość języka polskiego niezbędną do wykonywania zawodu regulowanego lub działalności.

Przepisy przedmiotowego projektu wdrażają przepisy dotyczące znajomości języka w formie doprecyzowanej przez dyrektywę 2013/55/UE. W związku z tym zezwala się na dokonanie przez właściwy organ lub wskazaną przez niego instytucję weryfikacji znajomości języka polskiego przez przedstawicieli zawodów związanych z bezpieczeństwem pacjentów, a w przypadku przedstawicieli innych zawodów regulowanych – tylko wtedy, gdy istnieje uzasadniona wątpliwość co do wystarczającej do wykonywania danego zawodu regulowanego lub działalności regulowanej znajomości języka przez daną osobę.

Projektowane przepisy oddzielają kwestię znajomości języka od uznania kwalifikacji zawodowych (weryfikacja może nastąpić dopiero po uznaniu kwalifikacji, a jej wynik jest

potwierdzony odrębną decyzją, która będzie miała wpływ na dopuszczenie do wykonywania zawodu, ale nie podważy kwalifikacji merytorycznych wnioskodawcy).

Mechanizm ostrzegania

Do obowiązku współpracy administracyjnej organów właściwych w sprawach uznawania kwalifikacji, istniejącego już na gruncie dyrektywy 2005/36/WE, dyrektywa 2013/55/UE dodała obowiązek ostrzegania przez te organy poprzez system IMI właściwych organów w innych państwach członkowskich o osobach, które utraciły, nawet tymczasowo, prawo wykonywania zawodu.

Obowiązek przekazywania ostrzeżeń dotyczy specjalistów, których działalność ma wpływ na bezpieczeństwo pacjentów (a więc lekarzy i lekarzy dentyków, pielęgniarek, położnych, farmaceutów), lekarzy weterynarii, a także innych zawodów medycznych regulowanych w Polsce oraz specjalistów prowadzących działalność związaną z edukacją osób małoletnich, opieką nad dziećmi i wczesną edukacją, o ile wykonują zawód, który jest regulowany w Polsce. Aby nie powstawały wątpliwości, których zawodów regulowanych dotyczy obowiązek przekazywania powiadomień, a tym samym, które właściwe organy są zobowiązane do ich przekazywania organom innych państw członkowskich, zostało wprowadzone upoważnienie dla Prezesa Rady Ministrów do określenia listy tych zawodów w drodze rozporządzenia.

Przepisy projektowanej ustawy precyzują, podobnie jak przepisy dyrektywy, zakres informacji, jaka musi zostać przekazana, ograniczony do: tożsamości specjalisty, którego dotyczy zakaz lub ograniczenie, wskazania zawodu, zakresu, jakiego dotyczy zakaz lub ograniczenie (całkowity czy tylko część czynności zawodowych) oraz organu, który wydał orzeczenie dotyczące tego zakazu lub ograniczenia. Organ właściwy wprowadzający ostrzeżenie do systemu IMI będzie też zobowiązany do informowania o wszelkich zmianach dotyczących orzeczeń, które stały się podstawą ostrzeżenia, takich jak np. zmiana daty wygaśnięcia zakazu.

Ponadto w przypadku osoby, która będzie ubiegać się o uznanie kwalifikacji, posługując się fałszywym lub przerobionym dokumentem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe, za co zostanie skazana prawomocnym orzeczeniem, właściwy organ przekaze właściwym organom pozostałych państw członkowskich dane o jej tożsamości.

Przekazywanie ostrzeżeń będzie odbywało się za pomocą systemu IMI, dzięki czemu dane osób będą przekazywane wyłącznie organom właściwym w sprawach uznawania

kwalifikacji i przyznawania prawa wykonywania zawodu, a bezpośredni dostęp do nich będą miały wyłącznie organy zarejestrowane jako użytkownicy systemu.

Sposób przekazywania danych w systemie (którego funkcje i sposób działania projektuje Komisja Europejska) zostanie opracowany tak, by nie naruszał przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących ochrony danych osobowych (dyrektywy 95/46/WE i 2002/58/WE).

Ponadto, równocześnie z wysłaniem ostrzeżenia, właściwy organ ma obowiązek zawiadomić o tym fakcie osobę, której ostrzeżenie dotyczy, informując o możliwości złożenia wniosku o sprostowanie albo usunięcie ostrzeżenia.

W przypadku części zawodów podlegających systemowi ostrzeżeń (np. lekarz, lekarz dentyista, pielęgniarka, położna, farmaceuta, lekarz weterynarii) funkcjonują przepisy regulujące tryb postępowania dyscyplinarnego w ramach samorządu zawodowego i umożliwiające nałożenie w tym trybie kary pozbawienia lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu. W przypadku tych zawodów samorzady zawodowe pełnią jednocześnie rolę właściwych organów i na podstawie posiadanych danych o postępowaniach prowadzonych przed komisjami dyscyplinarnymi będą w stanie przekazywać ostrzeżenia, a także informacje o zmianach dotyczących zakazu lub zawieszenia.

Tymczasowy albo bezterminowy zakaz wykonywania określonego zawodu albo prowadzenia określonego rodzaju działalności gospodarczej może być także orzekany jako środek karny przez sądy. W przypadku takich zakazów jedynie sądy są w posiadaniu informacji o dokładnych terminach obowiązywania zakazu, gdyż wynikają one pośrednio z przepisów regulujących terminy w postępowaniu sądowym lub regulujących tryb i terminy odbywania orzeczonej kary.

Umożliwienie przekazywania właściwym organom ostrzeżeń w przewidzianym w dyrektywie 3-dniowym terminie wymaga ścisłej współpracy między sądami wszystkich instancji orzekającymi karę pozbawienia lub ograniczenia prawa wykonywania zawodu oraz organami właściwymi w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych.

Zarówno na sądy, jak i na organy samorządów zawodowych posiadające prawo nakładania na specjalistów zakazu wykonywania zawodu został więc nałożony obowiązek niezwłocznego informowania właściwych organów o orzeczeniach. W przypadku sądów

dotyczy to też orzeczeń w sprawie posługiwania się fałszywymi dokumentami potwierdzającymi kwalifikacje.

Działalność ośrodka wsparcia

Na mocy dyrektywy 2005/36/WE każde z państw członkowskich było zobowiązane do utworzenia ośrodka informacji właściwego do informowania w sprawach związanych z uznawaniem kwalifikacji zawodowych, który miał udzielać informacji obywatelom państw członkowskich oraz współpracować z ośrodkami informacji innych państw, a także z osobą wyznaczoną do pełnienia funkcji koordynatora i właściwymi organami. W Polsce do czerwca 2009 r. rolę ośrodka informacji pełniło Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej, później zadanie to zostało przekazane właściwemu Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zadania ośrodka informacji szczegółowo reguluje rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie wskazania ośrodka informacji właściwego do informowania w sprawach związanych z uznawaniem kwalifikacji zawodowych oraz ustalenia szczegółowego zakresu zadań ośrodka (Dz. U. Nr 98, poz. 821).

W związku z przewidzianym nową dyrektywą pełniejszym wykorzystywaniem nowoczesnych technologii, funkcję informacyjną ma wykonywać także w większym stopniu pojedynczy punkt kontaktowy do spraw dyrektywy usługowej (ePK) funkcjonujący w formie internetowego portalu (w Polsce działa on na mocy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i podlega ministrowi właściwemu do spraw gospodarki). Natomiast dotychczasowe ośrodki informacji będą pełnić w większym stopniu funkcję doradcą i wspierającą dla obywateli, współpracując z ośrodkami wsparcia i organami właściwymi innych państw członkowskich oraz z Komisją Europejską.

Przepisy projektowanej ustawy służą wprowadzeniu ww. zmian na gruncie polskiego prawa. Projekt ustawy zachowuje dotychczasowe uprawnienie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wyznaczenia, w drodze rozporządzenia, ośrodka (wsparcia), a także określenia szczegółowego zakresu jego zadań, kierując się potrzebą zapewnienia informacji i wsparcia obywatelom, jak też zapewnienia skutecznej współpracy z ośrodkami wsparcia z innych państw członkowskich. Projektowane przepisy regulują obowiązek współpracy organów właściwych w sprawie uznawania kwalifikacji zarówno z polskim ośrodkiem wsparcia jak i, w razie potrzeby, z jego odpowiednikami w innych państwach członkowskich.

Obowiązek współpracy poprzez system IMI

W czasie gdy wchodziła w życie ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej system Wymiany Informacji Rynku Wewnętrznego (IMI) był w fazie pilotażowej. W kolejnych latach okazał się on przydatnym narzędziem służącym bezpośredniej wymianie informacji pomiędzy właściwymi organami odpowiedzialnymi za uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych w poszczególnych państwach członkowskich. Dlatego na poziomie Unii Europejskiej została podjęta decyzja o uznaniu go za podstawowe narzędzie współpracy administracyjnej przewidzianej dyrektywą 2005/36/WE i w związku z tym wprowadzono odpowiednie zmiany w załączniku do rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym. System IMI został równocześnie wskazany w dyrektywie 2013/55/UE jako obowiązkowe narzędzie wymiany informacji między właściwymi organami państw członkowskich w indywidualnych sprawach związanych z uznawaniem kwalifikacji zawodowych. Mając powyższe na względzie, w projektowanej ustawie wprowadza się obowiązek korzystania z systemu IMI zarówno w celu sprawdzenia autentyczności i prawidłowości dokumentacji potwierdzającej posiadanie kwalifikacji zawodowych, w przypadku postępowań w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu na stałe w Polsce, jak i w sprawie kwalifikacji osób świadczących usługi transgraniczne.

System IMI stanowi też techniczną platformę, za pomocą której będzie obsługiwany mechanizm ostrzeżeń i europejska legitymacja zawodowa.

Zasady pobierania opłat za czynności uregulowane ustawą

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej od wnioskodawcy jest obecnie pobierana opłata skarbową za wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nabytych w innym państwie członkowskim. Wynosi ona 523 zł.

Przepisy projektowanej ustawy nie wskazują konkretnej wysokości opłaty, lecz określają ją – na porównywalnym jak dotychczas poziomie – jako odpowiedni procent minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ponadto proponuje się jej przekształcenie w opłatę o charakterze publicznoprawnym, wnoszoną na konto właściwego organu i stanowiącą jego przychód. Zmianę tę wprowadzono biorąc pod uwagę fakt, że to organ ponosi obciążenia

związane z wydaniem decyzji. Jednocześnie nie da się przewidzieć dostatecznie wcześniej, by zaplanować to w budżecie, jak dużo postępowań w danym roku będzie prowadził dany organ i jakie koszty z tego tytułu poniesie (są to głównie koszty pracy osób prowadzących takie postępowania).

Korzyści finansowe wynikające z funkcjonowania systemu są jednak stosunkowo małe, ponieważ Polska jest państwem znacznie częściej „wysyłającym” niż „przyjmującym” pracowników migrujących. Mając na uwadze dane statystyczne wskazujące, iż polskie organy wydają rocznie ok. 200 decyzji w sprawie uznania kwalifikacji pracowników migrujących, którzy przyjeżdżają do Polski w celu wykonywania zawodu na stałe, uzyskane z tego tytułu środki finansowe nieznacznie przekraczają kwotę 100 tys. zł rocznie.

Podobnie opłaty za wydanie zaświadczenia stwierdzającego charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w obecnym stanie prawnym wynoszące 50 zł i stanowiące dochód samorządu województwa, według projektowanych przepisów mają być określone – na porównywalnym jak dotychczas poziomie – jako odpowiedni procent minimalnego wynagrodzenia za pracę. Również i one będą wnoszone bezpośrednio na konto organu wydającego zaświadczenie (marszałek województwa lub wyznaczony przez niego organ – obecnie zadania zostały scedowane w części województw na wojewódzkie urzędy pracy).

Zasady świadczenia usług transgranicznych

Zasady dotyczące traktowania przez państwa przyjmujące kwalifikacji zawodowych nabytych w innym państwie członkowskim na potrzeby świadczenia tymczasowo i okazjonalnie usług transgranicznych zostały określone w dyrektywie 2005/36/WE. Usługodawca spełniający wymogi do wykonywania zawodu albo działalności w swoim państwie (jeśli są one tam regulowane) lub posiadający odpowiednie doświadczenie zawodowe lub kształcenie przygotowujące do zawodu (jeśli zawód albo działalność nie są regulowane w jego państwie), może świadczyć takie usługi bez konieczności uznania kwalifikacji, o ile złoży stosowne oświadczenie wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie warunków określonych dyrektywą. Wyjątkiem są zawody związane ze zdrowiem i bezpieczeństwem publicznym, w przypadku których organ ma prawo wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji i uzależnić jego wynik od zdania testu umiejętności. Przepisy te zostały transponowane w rozdziale 3 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Dyrektywa 2013/55/UE wprowadziła jednak do tego systemu pewne zmiany, z których najistotniejsze dotyczą:

- skrócenia z 2 lat do roku doświadczenia zawodowego wymaganego od usługodawcy, który zamierza świadczyć tymczasowo i okazjonalnie usługę w zawodzie regulowanym, ale niebędącym zawodem regulowanym w państwie usługodawcy,
- możliwości wymagania od usługodawcy złożenia oświadczenia o wystarczającym stopniu znajomości języka polskiego w przypadku usług świadczonych w zawodach mających wpływ na bezpieczeństwo pacjentów (w celu lepszego zabezpieczenia interesów pacjentów),
- możliwości wymagania od usługodawcy dołączenia do oświadczenia zaświadczenia o braku zakazu wykonywania zawodu lub o niekaralności nie tylko jak dotychczas w przypadku zawodów związanych z bezpieczeństwem publicznym, ale także zawodów związanych ze służbą zdrowia lub edukacją małych dzieci, w tym opieką nad dziećmi (w celu lepszego zabezpieczenia interesów usługobiorców),
- możliwości wymagania od usługodawcy dołączenia zaświadczenia wydanego przez państwo usługodawcy, stwierdzającego charakter i okres wykonywania zawodu w przypadku działalności związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym,
- uszczegółowienia terminów w postępowaniu dotyczącym świadczenia usług w zawodach związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym poprzez uwzględnienie przypadku, gdy organ uzależnia wynik postępowania od zdania testu umiejętności,
- wprowadzenia obowiązku używania systemu IMI do prowadzenia współpracy z organami innych państw członkowskich.

W projekcie wprowadza się upoważnienie dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wydania rozporządzenia w sprawie wzoru formularza oświadczenia o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej. W aktualnie obowiązujących przepisach nie został określony wzór takiego oświadczenia (ustawa z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej określa jedynie obowiązek jego złożenia w formie pisemnej, poinformowania o posiadanych środkach ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej oraz listę

dokumentów, których dołączenia do oświadczenia mogą wymagać właściwe organy). W praktyce brak wzoru powodował nie tylko brak pewności organów i usługodawców, jakie informacje należy uznać za wystarczające, by oświadczenie było ważne, ale także trudności z elektroniczną procedurą składania oświadczenia, gdyż nie ma podstawy do opracowania elektronicznego wzoru formularza dla usługi oferowanej przez ePUAP lub Pojedynczy Punkt Kontaktowy (ePK).

Utrzymane zostało natomiast dotychczasowe upoważnienie dla Prezesa Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, listy zawodów i działalności regulowanych związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym. Rozwiązanie to, choć powoduje obowiązek nowelizacji rozporządzenia w przypadku deregulacji któregoś z zawodów w nim wymienionych, jednocześnie daje obywatelom i organom pewność prawną co do procedury, jaka obowiązuje w przypadku świadczenia w Polsce usług w każdym z zawodów i działalności regulowanych, co należy uznać za wartość nadrzędną, zwłaszcza wobec wprowadzonego dyrektywą 2013/55/UE obowiązku publikacji takiej listy.

Ponadto określono wprost, w jaki sposób można złożyć oświadczenie (doręczenie osobiste, przez inną osobę, pocztą lub drogą elektroniczną), ze względu na sugestie, że dotychczasowy przepis wskazujący jedynie na pisemną formę oświadczenia nie daje pewności, że również jego złożenie poprzez środki komunikacji elektronicznej ma moc prawną.

Jednoznacznie określona została także kwestia pobierania opłaty za decyzję w sprawie uznania kwalifikacji wydaną usługodawcy, który zamierza świadczyć usługi w zawodzie związanym ze zdrowiem i bezpieczeństwem publicznym. Biorąc pod uwagę, że decyzja taka ma tę samą moc prawną jak decyzja wydana wnioskodawcy, który ubiegał się o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu na stałe (czyli uprawnia nie tylko do pracy tymczasowej, ale także do wykonywania zawodu na stałe jako pracownik zatrudniony w Polsce albo w ramach prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej), analogicznie i w tym przypadku będzie istniał obowiązek wniesienia opłaty na konto właściwego organu.

Zasady ubiegania się o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej

Europejska legitymacja zawodowa (ELZ) jest jednym z najistotniejszych instrumentów wprowadzonych do systemu uznawania kwalifikacji zawodowych przepisami dyrektywy 2013/55/UE.

Wydanie europejskiej legitymacji zawodowej będzie stanowiło alternatywną formę dla procedury uznania kwalifikacji zawodowych albo złożenia oświadczenia o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej w zawodzie regulowanym w państwie przyjmującym. Obecnie, aby uzyskać decyzję w sprawie uznania kwalifikacji albo złożyć oświadczenie wnioskodawca albo usługodawca musi zwrócić się do właściwego organu państwa przyjmującego.

Każda osoba będzie mogła złożyć wniosek o wydanie europejskiej legitymacji zawodowej we własnym państwie (walorem takiego rozwiązania jest brak barier językowych), a organy właściwe będą miały obowiązek weryfikacji potrzebnych dokumentów. Organ państwa przyjmującego, na podstawie przekazanych w systemie IMI dokumentów i informacji, podejmie decyzję o uznaniu (albo nieuznaniu) kwalifikacji. Legitymacja ma zastępować także złożenie oświadczenia w przypadku osób zamierzających świadczyć usługi transgraniczne. Wówczas jest ona wydawana przez państwo, w którym usługodawca stale świadczy usługę, po zweryfikowaniu, iż spełnia on warunki świadczenia tej usługi. W odróżnieniu od oświadczenia składanego bezpośrednio do właściwego organu w państwie przyjmującym, będzie ważna przez 18 miesięcy, o ile jej posiadacz nie utraci w tym czasie prawa do wykonywania zawodu albo działalności w swoim państwie. Jedynie w przypadku świadczenia usług transgranicznych w zawodach związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym europejska legitymacja zawodowa jest wydawana przez państwo przyjmujące.

Europejska legitymacja zawodowa będzie wydawana w formie elektronicznego certyfikatu przedstawicielom wybranych zawodów o dużej mobilności, regulowanych w wielu państwach członkowskich. Dyrektywa 2013/55/UE nie wymienia tych zawodów. Zostaną one określone dopiero w wydanych przez Komisję Europejską aktach wykonawczych (przyjmowanych zgodnie z procedurą sprawdzającą; przy czym pierwszy z nich zostanie wydany w tym samym czasie, w którym upływa termin transpozycji dyrektywy), dlatego przepisy ustawy muszą stworzyć podstawy prawne do wydawania legitymacji oraz zapewnić możliwość dookreślenia niektórych elementów w formie aktów wykonawczych na późniejszym etapie, gdy będzie już znany szczegółowy mechanizm prowadzenia procedury w systemie IMI oraz zawody, które zostaną tym instrumentem objęte.

Informacje zawarte w europejskiej legitymacji zawodowej oraz dokumenty przechowywane w repozytorium (o ile zachowały ważność) mogą zostać ponownie

wykorzystane w celu ubiegania się o uznanie kwalifikacji albo w przypadku zamiaru świadczenia usługi transgranicznej w kolejnym państwie członkowskim.

Terminy na dokonanie poszczególnych czynności przez organy państwa rodzimego i państwa przyjmującego zostały określone w dyrektywie. Biorąc pod uwagę dotychczasowe informacje na temat prac w Komisji Europejskiej nad systemem IMI, przestrzeganie tych terminów będzie kontrolowane przez funkcje systemu. Termin będzie jednak ulegał zawieszeniu w przypadku zastosowania przez organ środków wyrównawczych (testu umiejętności lub stażu adaptacyjnego).

Po uruchomieniu systemu dla europejskiej legitymacji zawodowej będą mogły ubiegać się o jej wydanie osoby uprawnione do wykonywania danego zawodu w Polsce (jeśli jest to zawód regulowany) lub spełniające określone w dyrektywie warunki dotyczące rocznego doświadczenia zawodowego lub odbycia kształcenia regulowanego (jeśli jest to zawód nieregulowany) zamierzające wykonywać zawód na stałe albo tymczasowo i okazjonalnie (w formie świadczenia usługi transgranicznej) w innym niż Polska państwie członkowskim, które reguluje ten zawód. Na obecnym etapie nie jest jeszcze pewne, które to będą zawody ani jak dokładnie będą wyglądały narzędzia systemu IMI przeznaczone do obsługi legitymacji. Stąd też minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, zarówno zawodów i działalności, w przypadku których będzie wydawana legitymacja (zgodnie w aktami wykonawczymi Komisji Europejskiej), jak i do określenia trybu jej wydawania, bądź zatwierdzania przez właściwy organ w systemie IMI, w tym wykazu dokumentów dołączanych do wniosku o wydanie legitymacji, terminów i sposobu ich weryfikacji, uzupełniania, oraz sposobu wydawania legitymacji usługodawcom z Polski zamierzającym świadczyć usługi w innym państwie członkowskim.

Wydanie europejskiej legitymacji zawodowej (w przypadku usług) lub weryfikacja dokumentów i przekazanie ich w systemie do właściwego państwa przyjmującego będzie podlegać opłacie w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę wnoszonej na rachunek bankowy właściwego organu lub instytucji wskazanej przez właściwego ministra.

Zasady uznawania praktyk zawodowych odbywanych w innym państwie członkowskim

Uznawanie praktyk zawodowych odbytych za granicą jest to nowym rozwiązaniem wynikającym z przepisów art. 55a dodanego dyrektywą 2013/55/UE. Dotychczas kwestia ta nie była regulowana przepisami o uznawaniu kwalifikacji.

Zagwarantowanie, by państwa członkowskie wprowadziły możliwość uznawania praktyki zawodowej odbytej w innym państwie członkowskim (lub państwie trzecim), przynajmniej w pewnej części, o ile była ona zgodna z istotnymi wymogami stawianymi praktykom zawodowym odbywanym w kraju, ma ułatwić mobilność osób, które nie mają jeszcze pełnych kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Zgodnie z nowymi przepisami dyrektywy państwo członkowskie, które wymaga do zdobycia pełnych uprawnień w danym zawodzie odbycia praktyki zawodowej, ma obowiązek uznać praktykę odbytą w innym państwie członkowskim, o ile jest zgodna z opublikowanymi przez nie wytycznymi dotyczącymi powierzonych zadań i celów takiej praktyki oraz nadzoru nad nią. Ma także obowiązek wziąć pod uwagę praktyki zawodowe odbyte w państwie trzecim. Ponadto państwa mają możliwość ograniczyć okres uznawanej praktyki odbytej za granicą, a zagraniczna praktyka nie zwalnia z obowiązku zdania egzaminu zawodowego, jeśli jest to wymagane w państwie rodzimym do uzyskania pełnych uprawnień zawodowych.

W związku z powyższym, projektowana ustawa nakłada obowiązek uznania praktyki zawodowej odbytej w państwie członkowskim albo wzięcia pod uwagę praktyki zawodowej odbytej w państwie trzecim w toku przyznawania uprawnień zawodowych przez uprawniony organ, w zawodach, w których praktyka jest wymagana do uzyskania pełnych uprawnień. Projektowane przepisy przewidują, że ustalenia zasad uznawania praktyk zawodowych (w tym maksymalnego okresu praktyki zawodowej odbytej za granicą, jaki może być uznany) dokonają same uprawnione organy, gdyż to specjaliści zaangażowani w nadawanie uprawnień mają najlepszą wiedzę na temat okresu i zakresu praktyki zawodowej, który może być uznany za wystarczający w świetle polskich wymagań dla danego zawodu. Odbycie praktyki za granicą nie zwalnia kandydata do uzyskania uprawnień zawodowych z obowiązku zdania egzaminu zawodowego (jeśli jest przewidziany polskim prawem) ani innych wymagań (np. dotyczących stanu zdrowia, ubezpieczenia odpowiedzialności itp.) koniecznych do uzyskania pełnych uprawnień zawodowych w danym zawodzie regulowanym.

Zmiany w ustawach regulujących dostęp do poszczególnych zawodów sektorowych

Dyrektywa 2013/55/UE wprowadziła także zmiany w przepisach dyrektywy 2005/36/WE regulujących kształcenie i uznawanie kwalifikacji w zawodach sektorowych (tj. lekarz, lekarz dentyista, pielęgniarka, położna, farmaceuta, lekarz weterynarii i architekt). W obecnym stanie prawnym przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych w tych zawodach osobom, które spełniają wymogi dyrektywy 2005/36/WE do tzw. automatycznego

uznania kwalifikacji na podstawie dyplomu lub praw nabytych, znajdują się w ustawach szczegółowych dotyczących wykonywania tych zawodów i są powiązane z kwestiami przyznania prawa wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z tego względu projekt ustawy przewiduje wprowadzenie niezbędnych zmian do:

- ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2011 r. Nr 277, poz. 1634, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1429, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1509),
- ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1946).

Zmiany te służą przede wszystkim:

- wprowadzeniu regulacji dotyczących możliwości uznania zgodnie z przepisami dyrektywy części specjalizacji medycznej odbytej w innym państwie,
- uwzględnieniu tzw. praw nabytych dla grup specjalistów niewymienionych w dyrektywie 2005/36/WE i dodanych przepisami dyrektywy nowelizującej („stare” kwalifikacje lekarzy z Hiszpanii i lekarzy specjalistów z Włoch),
- wskazaniu sposobu sprawdzania znajomości języka polskiego niezbędnej do wykonywania sektorowych zawodów medycznych przy wykorzystaniu możliwości przewidzianej w znowelizowanym art. 53 dyrektywy.

Dodatkowo można wskazać, że w zakresie zawodu lekarza weterynarii praktycznie całość regulacji dotyczących wykonywania tego zawodu, w tym uznawania kwalifikacji zawodowych do jego wykonywania oraz czasowego wykonywania zawodu w ramach świadczenia usługi transgranicznej na podstawie złożonego oświadczenia, znajduje się obecnie w ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych. Przedmiotowy projekt ustawy przewiduje dodanie odniesienia do postępowania przewidzianego przy ubieganiu się o ELZ. Będzie ono miało zastosowanie w przypadku, gdy Komisja Europejska wyda akt wykonawczy przewidujący wydawanie ELZ dla zawodu lekarza weterynarii.

W zakresie zawodów pielęgniarki i położnej, w celu wdrożenia przepisów dyrektywy 2013/55/UE, do ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej wprowadzono:

- uzupełnienie przepisów dotyczących czasowego i okazjonalnego świadczenia usług (art. 24),
- zmianę przepisu dotyczącego uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w Rumunii (art. 30 ust. 2),
- zasady wymiany informacji pomiędzy odpowiednimi władzami lub organizacjami w zakresie uznawania kwalifikacji za pośrednictwem systemu IMI oraz tzw. „mechanizmu ostrzegania” (art. 39),
- odesłanie do uregulowań dotyczących europejskiej legitymacji zawodowej (art. 51).

Zmieniono także przepisy dotyczące czasowego i okazjonalnego świadczenia usług w ten sposób, że dodany został wymóg przedstawienia oświadczenia o znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym wykonywanie ww. zawodów oraz rozszerzono zakres zaświadczenia wydawanego przez odpowiednie władze lub organizacje państwa członkowskiego Unii Europejskiej o stwierdzenie, że w momencie wydania zaświadczenia usługodawcy nie obowiązuje zawieszenie prawa wykonywania zawodu.

Niniejszym projektem wprowadza się również nowe zasady uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w Rumunii w odniesieniu do zawodu pielęgniarki. Rozszerzony (z jednego do trzech) został katalog dokumentów mogących stanowić podstawę uznania, a także skrócony został okres wymaganego doświadczenia zawodowego (do dokumentów stanowiących podstawę uznania należy dołączyć zaświadczenie, że osoba ubiegająca się o uznanie kwalifikacji rzeczywiście i zgodnie z prawem wykonywała zawód pielęgniarki przez okres co najmniej 3 kolejnych lat z 5 lat bezpośrednio poprzedzających wydanie zaświadczenia, a wymieniona działalność obejmowała pełną odpowiedzialność za planowanie, organizację i opiekę pielęgniarską nad pacjentem – dotychczas okres ten wynosił co najmniej 5 kolejnych lat z 7 bezpośrednio poprzedzających wydanie zaświadczenia).

Ponadto przedmiotowy projekt wprowadza zasadę wymiany informacji pomiędzy odpowiednimi władzami lub organizacjami za pośrednictwem systemu IMI. W Polsce obowiązek wymiany informacji w odniesieniu do zawodów pielęgniarki i położnej spoczywa na okręgowych radach pielęgniarek i położnych oraz Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych. Jednocześnie wprowadzony zostaje tzw. mechanizm ostrzegania w systemie

IMI, mający na celu ochronę bezpieczeństwa pacjentów poprzez wzajemną wymianę informacji o pielęgniarkach lub położnych, wobec których wydano uchwałę lub orzeczenie w sprawie pozbawienia prawa wykonywania zawodu, ograniczenia, zawieszenia lub zakazu wykonywania zawodu w pełnym lub częściowym zakresie. Informacja o takiej osobie powinna zostać przekazana w terminie trzech dni. Niezwłocznie powinna być również przekazana informacja o wykonaniu takiej uchwały lub orzeczenia. Osoba, której informacja dotyczy, powinna zostać pisemnie poinformowana o fakcie przekazania informacji i prawie do wnioskowania o jej sprostowanie albo usunięcie. Wymiana informacji w systemie IMI powinna następować zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Przedmiotowy projekt odnosi się również do zasad ewentualnego wydawania europejskiej legitymacji zawodowej. Jeżeli Komisja – w związku z art. 4a ust. 7 dyrektywy 2005/36/WE – wyda akt wykonawczy, który wprowadzi legitymację dla zawodu pielęgniarki lub położnej okręgowe izby pielęgniarek i położnych, na wniosek zainteresowanych, będą wydawać tę legitymację zgodnie z przepisami ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Zmiany w innych ustawach

W 15 ustawach dokonano zmian mających na celu zaktualizowanie odesłań do przepisów obecnie obowiązującej ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, a także wcześniejszych ustaw, tj. ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954, z późn. zm.) i ustawy z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności (Dz. U. Nr 71, poz. 655, z późn. zm.). W tych ustawach odesłania pojawiają się w przepisach dotyczących zasad wpisywania do rejestrów albo nadawania uprawnień zawodowych albo są to odesłania do definicji zawartych w ustawie o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Równocześnie w 3 ustawach proponuje się usunąć odesłania do obowiązującej ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, gdyż są to tylko ogólne odesłania do określonych w tej ustawie zasad uznawania kwalifikacji zawodowych i w świetle art. 3 projektu są zbędne.

W przepisach przejściowych i końcowych:

- zachowano w mocy akty wykonawcze obowiązujące na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2008 r. do czasu wydania aktów wykonawczych na podstawie nowej ustawy, lecz nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r.,
- uregulowano możliwość kontynuowania postępowań wszczętych na podstawie przepisów uchylanej ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz ustaw tzw. sektorowych na dotychczasowych zasadach,
- określono termin wejścia w życie projektowanej ustawy na 18 stycznia 2016 r., tj. dzień, w którym upływa termin transpozycji dyrektywy 2013/55/UE.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Obowiązek notyfikacji

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).